

Az előterjesztés elkészítésében közreműködött:
Dudásné Csikós Ágnes osztályvezető,
Semperger Katalin intézményvezető

...../2017.

Beszámoló

az önkormányzat 2016. évi gyermekvédelmi és gyermekjóléti feladatainak ellátásáról

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése értelmében a települési önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-ig átfogó értékelést készít a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Gyer.) 10. számú mellékletében meghatározott tartalommal. Az értékelést a képviselő-testületi megtárgyalást követően meg kell küldeni a Heves Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály, Szociális és Gyámügyi Osztályának, mely a kézhezvételtől számított harminc napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat felé. A települési önkormányzat hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a Heves Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály, Szociális és Gyámügyi Osztályának javaslatait, és állásfoglalásáról, illetve ennek kapcsán tett intézkedéseiről tájékoztatást ad.

A Gyer. 10. számú mellékletében előírtak szerint a beszámolóban bemutatásra kerülnek:

- ◆ az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatait előíró jogszabályok bemutatása;
- ◆ a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátását biztosító rendszer,
- ◆ a település demográfiai mutatói különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira,
- ◆ a pénzbeli és természetbeni ellátások,
- ◆ a személyes gondoskodást nyújtó ellátások közül a gyermekjóléti szolgáltatás, a bölcsőde,
- ◆ a felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatai,

- ◆ a jövőre vonatkozó javaslatok, célok,
- ◆ a bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása, valamint a gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása,
- ◆ a települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés.

Az előterjesztés 1. melléklete a Hatvani Közös Önkormányzati Hivatal jegyzőjének gyámhatósági munkáját, a 2. melléklet a Szociális, Gyermekjóléti és Egészségügyi Szolgálat gyermekjóléti szolgáltatás és gyermekek napközbeni ellátás munkájáról szóló beszámolót tartalmazza.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az Önkormányzat 2016. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról készült előterjesztést szíveskedjék megvitatni, és a következő határozati javaslatokat elfogadni.

1. Határozati javaslat:

Hatvan Város Önkormányzata Képviselő-testülete elfogadja a Hatvani Közös Önkormányzati Hivatal jegyzőjének a 2016. évi a gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló beszámolót.

Határidő: 2017. május 31.

Felelős: Hatvani Közös Önkormányzati Hivatal jegyzője a Hatósági Iroda útján

2. Határozati javaslat:

Hatvan Város Önkormányzata Képviselő-testülete elfogadja a Szociális, Gyermekjóléti és Egészségügyi Szolgálat 2016. évi gyermekjóléti feladatainak ellátásáról szóló beszámolót.

Határidő: 2017. május 31.

Felelős: Hatvani Közös Önkormányzati Hivatal jegyzője a Hatósági Iroda útján

H a t v a n, 2017. április 18.

dr. Szikszai Márta
jegyző

JÖVŐNK ÖRÖKSÉGE

BESZÁMOLÓ

Hatvan Város Önkormányzata gyermekvédelmi feladatainak
ellátásáról

Bevezető

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése értelmében a települési önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-ig átfogó értékelést készít.

A beszámoló tartalmazza mindazokat a követelményeket, melyeket a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Gyer.) 10. számú melléklete előírt az önkormányzatok számára.

Az értékelés a fentiek alapján bemutatja:

- a település demográfiai mutatóit, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira
- az önkormányzat által nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások biztosítására vonatkozó adatokat,
- az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások közül a gyermekjóléti szolgáltatást, a bölcsődei ellátást,
- a felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatait,
- a jövőre vonatkozó javaslatokat, célokat,
- a bűnmegelőzési program főbb pontjait, valamint a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számát az általuk elkövetett bűncselekményeket a bűnelkövetés okait,
- a települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés elemeit.

Az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatait előíró jogszabályok

Magyarország Alaptörvényének XVI. cikke kimondja:

„(1) Minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz.

(2) A szülőknek joguk van megválasztani a gyermeküknek adandó nevelést.

(3) A szülők kötelesek kiskorú gyermekükről gondoskodni. E kötelezettség magában foglalja gyermekük taníttatását.”

Külön rendelkezéseket az alábbi jogszabályok tartalmazzák:

1. Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvényben került meghatározásra:

"13. § (1) A helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen: (...) az óvodai ellátás, gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások; szociális szolgáltatások és ellátások, amelyek keretében települési támogatás állapítható meg; egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatások; (...).

2. A családok védelméről szóló 2011. évi CCXI. törvényben került meghatározásra:

"1. § (1) Az állam – önmagukban vett méltóságuk és értékük miatt is – védi a család és a házasság intézményét.

(2) A rendezett családi viszonyok védelme különös jelentőséggel bír a testi, a szellemi és a lelki egészség megóvása érdekében.

2. § (1) A családok támogatása a szociális rászorultság alapján működtetett ellátórendszerből elkülönül. Az állam elsősorban a gyermekek felelős felneveléséhez járul hozzá támogatások formájában. Az állam törekszik arra, hogy a kiskorú gyermeket nevelő családok számára az otthonteremtés és a lakhatás feltételeit biztosítsa.

4. § (2) Az állam a kiskorú gyermek napközbeni gondozásához, felügyeletéhez kapcsolódó, a családok igényeihez rugalmasan igazodó szolgáltatások nyújtásával segíti a gyermeket nevelő szülő foglalkoztatásban való részvételét.

A 3. pontban a szülői kötelezettségek és jogok, míg a 4. pontban a családban élő gyermek kötelezettségei és jogai kerültek meghatározásra."

3. A Gyvt. célja, hogy megállapítsa azokat az alapvető szabályokat, amelyek szerint (...) a helyi önkormányzatok és a gyermekek védelmét ellátó természetes és jogi személyek segítséget nyújtanak a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői kötelezettségek teljesítéséhez, illetve gondoskodjanak a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásáról, valamint a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatal felnőttek társadalmi beilleszkedéséről.

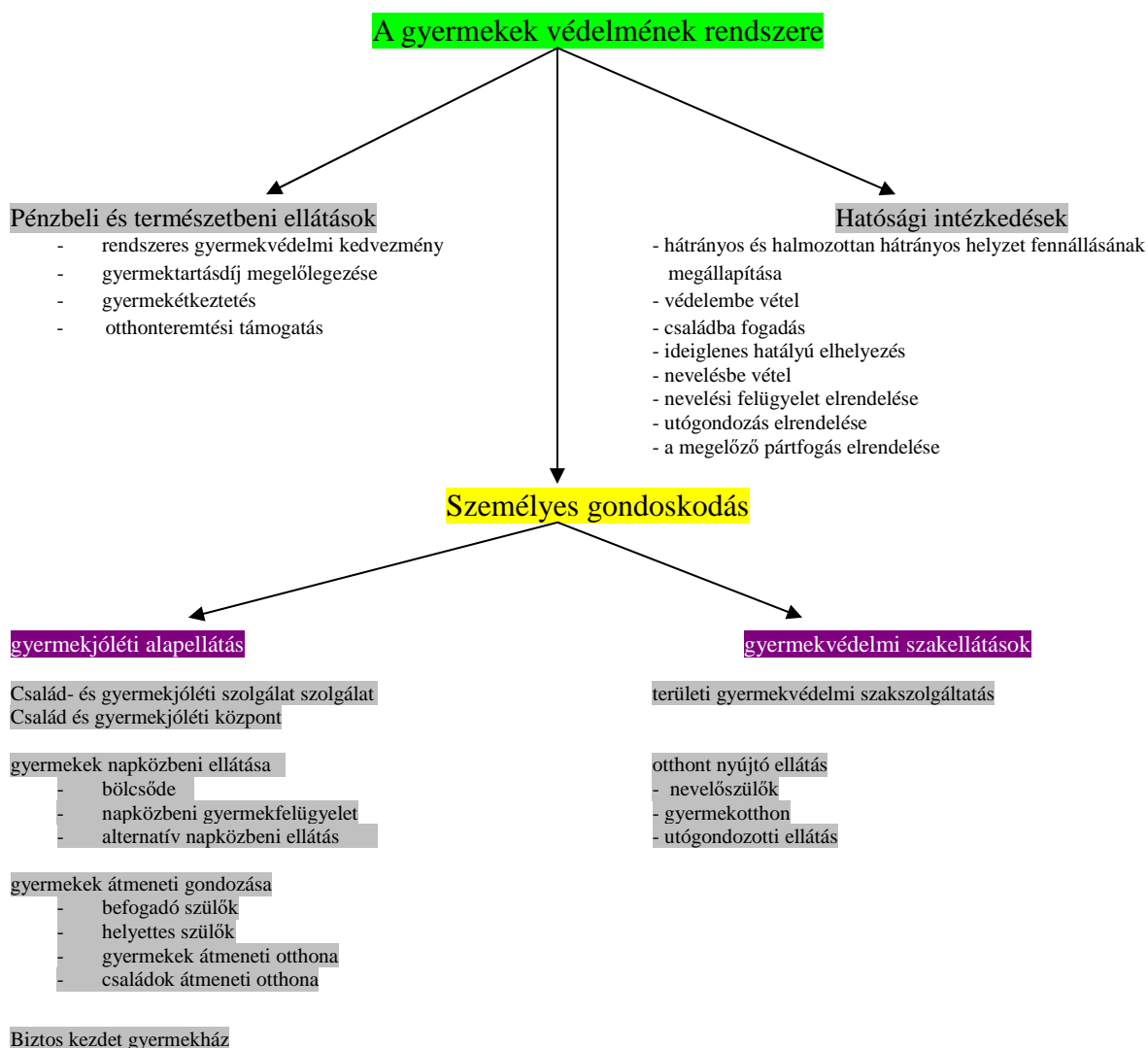
A Gyvt. II. Fejezete magában foglalja az alapvető jogokat és kötelességeket: gyermeki jogok, gyermeki jogok védelme, szülői jogok és kötelességek, a III. Fejezet pedig tartalmazza a gyermekek védelmének rendszerét.

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátását biztosító rendszer

A Gyvt. 14. §-a értelmében a gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

(2) A gyermekek védelmét pénzübeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint e törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

(3) A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

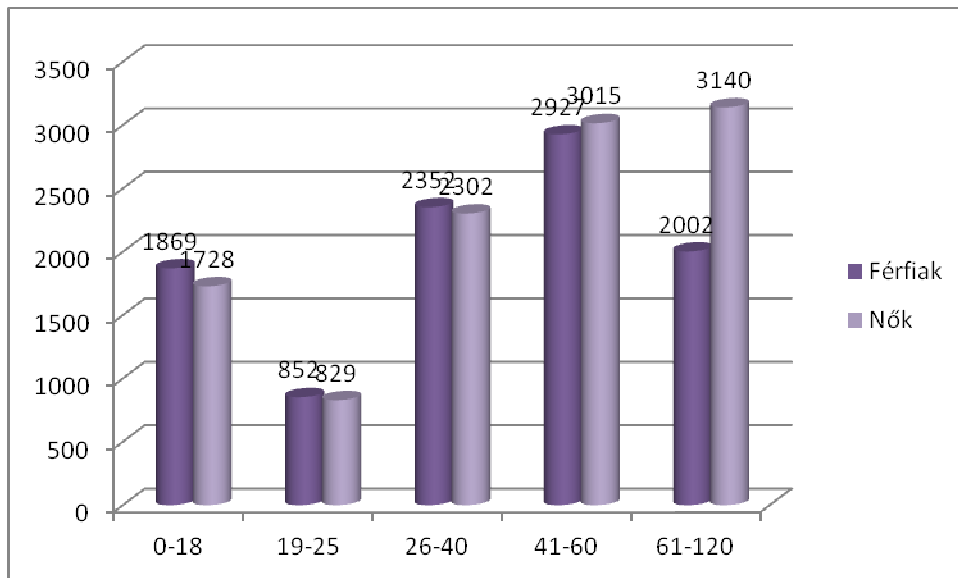

Hatvan Város Önkormányzatának 2016. január 1. és 2016. december 31. napja közötti időszakban végzett gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenysége a hatályos jogszabályok szerint.

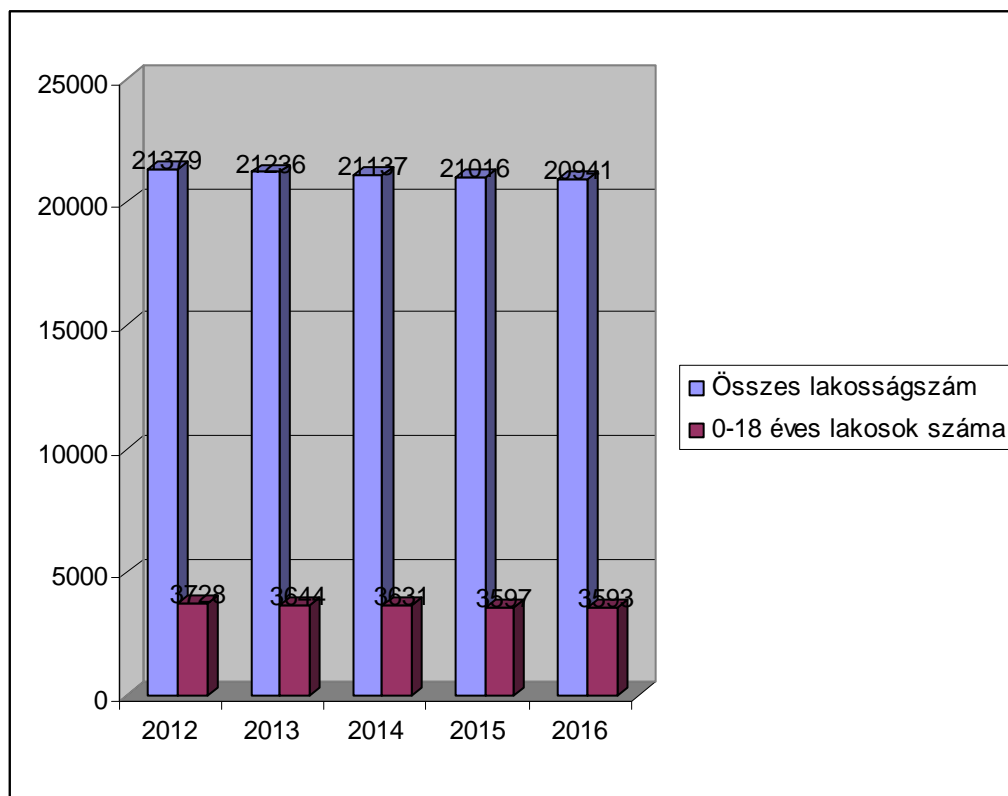
1. A település demográfiai mutatói különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira

Hatvan város állandó lakosainak száma 2016. december 31-i legyűjtés alapján 20941 fő. Ebből 0-18 év közötti kiskorúak száma 3593 fő.

A lakosság nemek és korcsoportok szerinti megosztásából látható, hogy eltérő a férfiak és a nők születési és halálozási aránya. Több fiú születik, mint lány és ez az arány a gyermek és fiatal korban meg is marad. Azonban a férfiak halandósága nagyobb, ezért kb. 40 éves kortól fokozatosan többségbe kerülnek a nők.

A népesség adatai az elmúlt 5 évben az alábbiak szerint változott:

A diagram adataiból megállapítható, hogy a város lakosságszáma kismértékben csökkent.

Az összes lakosság száma 0,36 %-kal, a kiskorú lakosság száma 0,11 %-kal kevesebb a 2015. évinél.

A születések száma is csökkent az előző évhez képest. **2015.** évben **188 fiú** és **195 leány** született, amíg **2016.** évben **178 fiú** és **188 leánygyermekkel** szaporodott Hatvan város lakosságszáma.

Csökkenést mutat a halálozások száma is, 2015. évben 726 fő, 2016. évben 687 fő hunyt el a városban.

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása

A gyermekek jogán megállapítható pénzbeli és természetbeni ellátásokat, azok igénybevételének módját, illetve a jogosultsági feltételeit a gyermekvédelem helyi rendszeréről szóló 12/2008. (II.29.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: rendelet) tartalmazza.

A pénzbeli és természetbeni ellátások célja, hogy megelőzze, és csökkentse a gyermekek anyagi típusú veszélyeztetettségét, megakadályozza azt, hogy egy gyermeket kizárólag rossz anyagi helyzete miatt kelljen kiemelni a családból.

2.1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A Gyvt. 19. § (1) bekezdése szerint a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult

a) a 21/B. §-ban meghatározott ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésnek és - ha megfelel a 21/C. §-ban foglalt feltételeknek - a szünidei gyermekétkeztetésnek,

b) a 20/A. §-ban meghatározott természetbeni támogatásnak,

c) az e törvényben és más jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény természetbeni ellátás, amelyhez számos, egyrészt a Gyvt.-ben, másrészt egyéb jogszabályokban meghatározott kedvezmény társul.

A kedvezményt abban az esetben lehet megállapítani, ha a családban az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 140 %-át, ha a gyermeket egyedülálló, illetve más törvényes képviselő gondozza, vagy ha a gyermek tartósan beteg, vagy súlyosan fogyatékos. A támogatás a fenti feltételek fennállása esetén nagykorú gyermek részére is megállapítható, ha kérelmező önálló keresettel nem rendelkezik, és nappali oktatásban vesz részt.

Nagykorúvá vált gyermek esetében is megállapítható a támogatás, ha a kérelmező önálló keresettel nem rendelkezik, és a nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat. A fenti eseteken kívül a támogatás abban az esetben állapítható meg, ha a családban az egy főre jutó jövedelem az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 130 %-át nem haladja meg.

Az öregségi nyugdíj legkisebb összege 2016. évben 28.500,- Ft, ennek megfelelően az értékhatár 39.900,- Ft/fő illetve 37.050,- Ft/fő volt.

A Gyvt. rendelkezése szerint a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő bölcsődés és óvodás gyermekek, valamint az általános iskola 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban résztvevő tanulók az étkezést térítésmentesen vehetik igénybe. 50 % térítési díjat kell fizetni a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő középiskolai évfolyamon tanuló diákoknak.

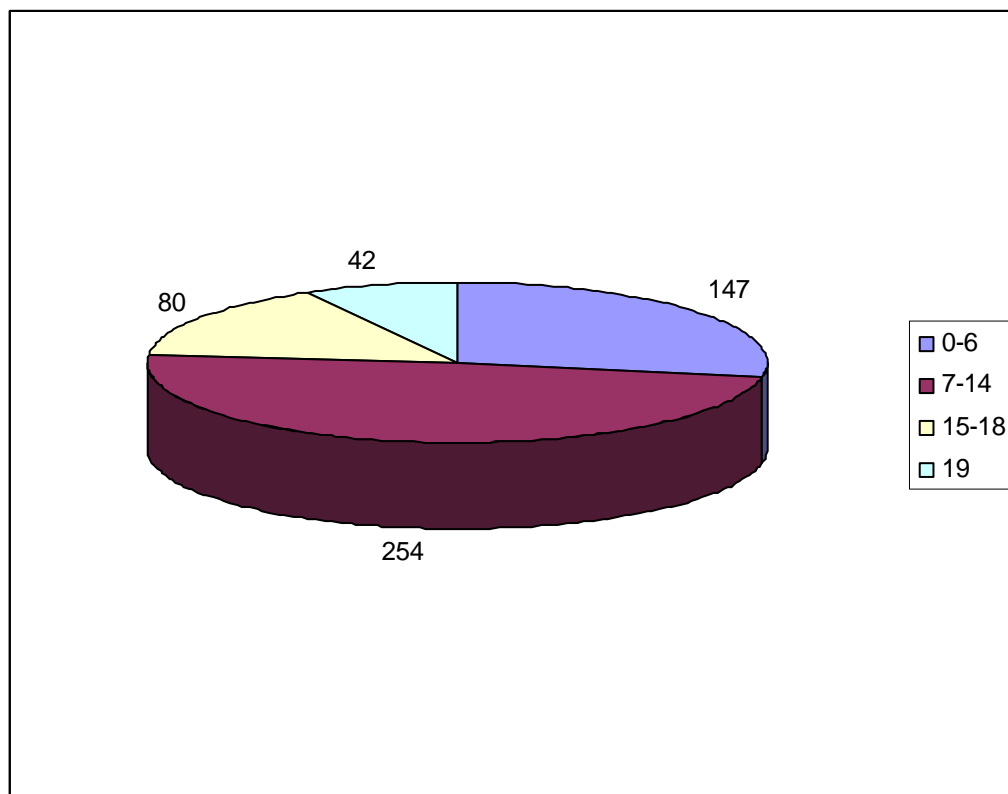
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek száma

2015. év	2016. év
628 fő	523 fő

A két év adatainak összehasonlítása a létszám tekintetében csökkenést mutat. Ennek oka elsősorban az, hogy a nyugdíjminimum összege nem emelkedett, ugyanakkor csökkent a munkanélküliek száma, többen tudtak munkahelyet létesíteni, emelkedtek a jövedelmek.

Az elmúlt évben a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre benyújtott kérelmek vonatkozásában elutasításra nem került sor.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesült gyermekek száma életkori megoszlás szerint:

A tartós beteg gyermekek száma: 109 fő.

Akinek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága fennáll augusztus 1-jén és november 1-jén, ebben a két hónapban a települési önkormányzat jegyzője természetbeni támogatást nyújt fogyasztásra kész étel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható Erzsébet utalvány formájában alkalmanként és gyermekenként 5.800,- Ft összegben.

2016. évben augusztus hónapban 536 gyermek, november hónapban 506 gyermek részesült Erzsébet utalványban.

2.2. Települési támogatás gyermek jogán

A gyermekek jogán nyújtható települési támogatás megállapításának szabályait a gyermekvédelem helyi rendszeréről szóló 12/2008. (II. 29.) önkormányzati rendelet tartalmazza. E rendelet értelmében támogatást abban az esetben lehet megállapítani, ha a családban az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130 %-át, a gyermekét egyedül nevelő szülő, illetve 3 vagy több gyermeket nevelő, illetve tartósan beteg gyermeket nevelő család esetében a 150 %-ot, nyugellátásban részesülő szülő esetében a 140 %-ot. A 2016. évben 289 gyermek (143 család) részesült támogatásban, e célra felhasznált összeg 896 eFt volt.

Gyermekek jogán nyújtható települési támogatás megállapítására benyújtott kérelmek közül elutasításra nem került sor.

3. A gyermekétkeztetés megoldásának módjai, a kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok

A gyermekétkeztetésről Hatvan Város Önkormányzata a gyermekvédelmi törvényben előírt normatív kedvezmények útján gondoskodott. Az önkormányzat fenntartásában működő bölcsőde saját konyhával biztosítja a gyermekek étkeztetését. Az önkormányzat - az óvodák, általános iskolák, az Egri Szakképzési Centrum Damjanich János Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája és Kollégiuma, a Hatvani Bajza József Gimnázium és Szakgimnázium vonatkozásában - a Hatvani Közétkeztetési Kft. által működtetett konyha által elkészített ételt kiszállításával – helyszínen melegítő konyhas rendszerrel - biztosítja a gyermekek étkeztetését.

A gyermekétkeztetésben résztvevő gyermekek és tanulók – a középiskolai létszámban 18 éven felüli fiatal felnőttek is vannak - **2016. év normatív elszámolása** az alábbiak szerint alakult:

Étkező gyermekek száma (fő)				
Bölcsőde	Óvoda	Általános iskola	Középiskola	Összesen
57	521	1049	58	1685

Étkezés típusa	Bölcsőde	Óvoda	Általános iskola	Középiskola	Összesen
Teljes térítést fizet	16	153	572	33	774
50%-os kedvezményben részesül	0	0	236	24	260
100%-os kedvezményben részesül	41	368	241	1	651
Mindösszesen	57	521	1049	58	1685

A kollégiumi férőhelyek száma 100, az ellátást igénybe vevők száma: 17 fő, akik étkezést is kapnak. Ebből 100 %-os támogatásban 0 fő, 50 %-os kedvezményben 8 fő részesül.

Hatvan város területén működik még a Hatvani Lesznai Anna Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény is. Az intézményben 79 gyermek étkezik, ebből 50%-os kedvezményben részesül 27 fő, 100%-os kedvezményben részesül 52 fő. Ezen intézménybe nemcsak hatvani lakosú gyermekek járnak és étkeznek, hanem a kistérségi településekről bejáró gyermekek is.

Hatvan város területén működik – de a fenntartó nem Hatvan Város Önkormányzata - középiskolai intézményként a Grassalkovich Antal Baptista Szakközépiskola, Szakiskola és Felnőttek Általános Iskolája, a Gróf Batthyány Lajos Alapítványi Gimnázium, Szakközépiskola és Felnőttek Általános Iskolája, valamint a Széchenyi István Római

Katolikus Gimnázium és Szakgimnázium mely iskolákban gyermekétkeztetés igénybevételére nincs lehetőség.

Hatvan városban működő közoktatási intézmények gyermekétkeztetését nemcsak hatvani gyermekek, tanulók, hanem a környező településekről bejáró gyermekek, tanulók is igénybe veszik. A fenti adatokban tehát az intézményekben étkezést igénybe vevő gyermekek létszáma található, lakóhelytől függetlenül.

3.1. Szünidei gyermekétkeztetés

A Gyvt. 2016. január 1-től hatályos 21/C §-a értelmében a települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést

a) a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja, és

b) az a) pontban foglalt gyermekeken kívül további gyermekek, így különösen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére ingyenesen biztosíthatja.

(2) A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést az (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben

a) a bölcsődében, mini bölcsődében bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben részesülő gyermekek számára a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanapon,

b) az a) pont alá nem tartozó gyermekek számára

ba) a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon,

bb) az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon köteles megszervezni, és ennek keretén belül a szülő, törvényes képviselő kérelmének megfelelő időtartamban az adott gyermek részére biztosítani.

A városban a Gyvt. rendelkezéseinek megfelelően került megszervezésre a szünidei gyermekétkeztetés.

2016. évben szünidei gyermekétkeztetésben résztvevők száma:

	szünidei napok száma	étkeztetett gyermekek száma
Tavaszi szünet	3	42
Nyári szünet	55	68

Őszi szünet	3	37
Téli szünet	7	38

Az étkezés zavartalan lebonyolítását a Hatvani Közétkeztetési Kft. végezte. A szülők a gyermekek ebédadagjait az újhatvani és óhatvani általános iskolák konyháján vehették át.

2016. évben, a bölcsőde zárva tartásának idejére (20 napra) egy bölcsődés korú gyermek részére biztosítottuk a szünidei gyermekétkeztetés keretében a napi egyszeri meleg ételt. A gyermek részére az Albert Schweitzer Kórház –Rendelőintézet konyhájáról biztosítottunk korának megfelelő ebédet.

A városban az óvodai ellátás folyamatos, az iskolai szünetek idejére is biztosítják az óvodai gyermekfelügyeletet.

3.2. Az Önkormányzat a kötelező feladatain túlmenően önként vállalt feladatként:

- a. teljes összegű tankönyvtámogatást biztosít minden általános iskolás gyermek részére

2016. évben: 497 gyermeknek 7.216 eFt összegben;

- b. úszásoktatást biztosít óvodai nagycsoportosok, általános iskolások (önkormányzat által működtetett általános iskolák és az Újhatvani Római Katolikus Általános Iskola) tanulói számára 2016. évben 1680 fő részére 21.916 eFt összegben;

- c. a felsőfokú tanulmányokat folytató hallgatók részére a Bursa-Hungarica ösztöndíj rendszeren keresztül nyújt támogatást, 2016. évben **11** hallgatónak 550 eFt összegben;

- d. felsőoktatási intézményben tanulók ösztöndíj-támogatásban részesülhetnek;
2016. évben 25 fő részére került támogatás kiutalásra, 5.875 eFt összegben;

- e. helyi rendelet alapján Hatvan városban lakó újszülöttek részére életkezdési támogatást biztosít

2016. évben 96 gyermeknek 3.840 eFt összegben;

- f. méhnyakrák elleni védőoltást biztosít;
2016. évben 15 leánygyermeknek 779 eFt összegben;
- g. nyelvvizsga díjának visszatérítése, azon általános iskolások számára, akik a 8. osztály befejezéséig sikeres alapfokú A, B vagy C típusú középfokú, vagy felsőfokú nyelvvizsgát teszt
2016. évben 14 gyermek 332 eFt összegben;
- h. hátrányos helyzetű középiskolás tanulók részére meghirdetett Arany János tehetséggondozó program 2016. évben 9 tanuló 264 eFt;
- i. 2016. november és 2017. február közötti időszakban az óvodások, általános iskolások és középiskolások számára kedvezményes korcsolyázási lehetőséget biztosítunk.
A kedvezményes belépőt 7295 gyermek vette igénybe, melynek költsége: 1.459.000 Ft. Szintén kedvezményesen vehették igénybe a korcsolya bérlését, mely lehetőséggel 2653 gyermek élt, ennek költsége: 530.600 Ft.
208 hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen került kiadásra, három alkalomra igénybe vehető bérlet.

4. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermekek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermekek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetés megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek elhelyezését. A személyes gondoskodást nyújtó ellátásokat részletesen a Gyvt., továbbá a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendelet szabályozza.

A városban a gyermekjóléti alapellátásoknak megfelelő intézményrendszer a jogszabályoknak megfelelően épül fel.

- Család- és gyermekjóléti szolgálat
- Család- és gyermekjóléti központ
- Gyermek napközbeni ellátása
 - Bölcsőde
- Gyermek átmeneti gondozása
 - Helyettes szülői hálózat (2016. november 30-ig)
 - Gyermek átmeneti otthona – Gyöngyös Körzete Kistérségi Többcélú Társulással kötött szerződés alapján egy gyermek részére

2016-ben a gyermek átmeneti gondozásba vételére (helyettes szülőhöz történő kihelyezés) nem került sor. A helyettes szülői feladatot ellátó személy bejelentette, hogy egészségi állapota miatt nem vállalja tovább a feladat ellátását, ezért 2016. november 30. naptól a helyettes szülői feladat megszüntetésre került.

A fenti feladatok ellátásának szervezése az alábbi formában történik:

Szociális, Gyermekjóléti és Egészségügyi Szolgálat

- Bölcsődei ellátás
- Család- és gyermekjóléti szolgálat
- Család- és gyermekjóléti központ
- Helyettes szülői hálózat (2016. november 30-ig)

Önkormányzat által fenntartott intézmények

- Óvoda (Újhatvanban: 4, Óhatvanban: 4)

A gyermekjóléti feladatok közül a gyermek napközbeni ellátásában a nevelési, oktatási intézmények is közreműködnek, melynek működését alapvetően a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény szabályozza. Az itt folytatott gyermekjóléti tevékenység szervesen kapcsolódik a közoktatási feladatokhoz. Az óvodák, iskolák vezetőivel és

gyermekvédelmi felelőseivel kialakult és jól működik a jelzőrendszer. A gyermekjóléti szolgálatnak adott esetekben jelzéssel élnek.

A 2. melléklet tartalmazza a Szociális, Gyermekjóléti és Egészségügyi Szolgálat **bölcsődei ellátás**, a **gyermekjóléti szolgáltatás** és a **gyermekek átmeneti gondozása helyettes szülői hálózat** terén végzett gyermekjóléti tevékenységét.

5. A felügyeleti szervek részéről a gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatai, megállapításai

2016. évben a felügyeleti szervek részéről a gyámhatósági, gyermekvédelmi területen nem történt szakmai ellenőrzés.

6. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján

Az Önkormányzat nincs könnyű helyzetben a szociális és gyermekvédelmi ellátó rendszer működése kapcsán, hiszen a megoldandó gondok, problémák összetettek, komplex kezelést igényelnek. Az ellátások, juttatások célzottan a családi kötelék erősítését, a családban élés segítségét kell, hogy szolgálják. Preventív szemléletre van szüksége, hogy a problémák időben felismerhetőek legyenek.

Továbbra is elsődleges feladatnak tekintjük a jelzőrendszerek közötti hatékony együttműködést, amely jelenleg jól működik a városban. A rendszeres jelzőrendszeri megbeszéléseken minden érintett aktívan részt vesz, így a problémák kezelhetővé válnak. A bölcsődei szülői fórumon minden alkalommal részt vesz a fenntartó által delegált személy, így a problémák eljutnak fenntartóhoz. Ezeknek köszönhető, hogy a városban a gyermekekkel kapcsolatos problémák nem maradnak feltáratlanok.

A Hatvani Közös Önkormányzati Hivatalban a szociális és gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni ellátásokkal kapcsolatos feladatokat a Hatósági Irodán belül az Általános Igazgatási Osztály látja el. Így közelebb kerül egymáshoz a gyermek- és felnőttvédelem, megteremtve annak lehetőségét, hogy az arra rászoruló családok problémáit komplexebben, racionálisabban lehessen kezelni.

7. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása, valamint a gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának és okainak bemutatása

Hatvan Városi Rendőrkapitányság bűnmegelőzési munkájában az állampolgárok életkorára figyelemmel csoportosítva lettek a feladatok és tevékenységük ez alapján került megszervezésre.

A területen működő óvodákban és az általános iskolákban a D.A.D.A és az Iskola Rendőre Program működik, valamint a bűnmegelőzési órák keretében folyamatosan tájékoztatás nyújtanak a rendőrség szakemberei a gyermekek részére. A gyermekek életkorának megfelelően játékos foglalkozás, vagy tanítás óra keretében kapnak felvilágosítást a drogról, annak hatásairól, a dohányzásról, az alkoholfogyasztásról.

Az internet terjedésével egyre nagyobb szükség van a felvilágosító programokra. A Hatvani Rendőrkapitányság munkatársai általános iskolák alsó és felső tagozatos diákjainak tartanak előadásokat, a biztonságot internetezésről, a közösségi oldalakban rejlő veszélyekről.

A közbiztonsági és baleset megelőzési céllal iskolakezdekő és az azt követő egy hónapban folyamatos rendőri jelenlétet biztosít a Rendőrség az általános iskolák közvetlen környezetében, ugyanakkor a Hatvani Közös Önkormányzati Hivatal Rendészeti Osztályának munkatársai a tanév folyamán jelen vannak az intézmények környékén.

A családon belüli erőszak és áldozatvédelem területein végzett prevenciók tevékenység keretében tájékoztató és jogpropaganda előadások megtartására került sor a társszervek munkatársainak, pedagógusoknak, védőnőknek, a családsegítő szolgálat dolgozóinak bevonásával. A gyermekvédelmi szervekkel, valamint a problémakörrel érintett civil szervezetekkel napi kapcsolatban voltak a rendőrség kollégái. Konkrét ügyekben részt vettek az eszmegbeszéléseken.

Gyermekek, fiatalok szabálysértők, bűnelkövetők esetében minden alkalommal a rendőrség a gyermekjóléti szolgálatot, valamint a járási hivatal gyámhivatalát értesíti, aki a védelembe vételi eljárást lefolytatja.

8. Az önkormányzat és a civil szervezetek együttműködése

Az önkormányzatok jogszabályok által előírt feladata gondoskodni arról, hogy a lakosság szociális ellátását megszervezze. Ennek módja, minősége jelentősen befolyásolja a településen élők viszonyát a helyi önkormányzathoz. Mivel nem intézményfenntartásra, hanem szolgáltatás biztosítására kötelezettek az önkormányzatok, feladataikat elláthatják akár másik önkormányzattal, vagy civil szervezetekkel kötött megállapodás alapján. A civil szervezetek gyakran az adott település életfeltételeinek, javítását tűzték ki célul.

Hatvan városban a Polgárőrség, a Hatvani Közös Önkormányzati Hivatal Rendészeti Osztálya a Rendőrkapitánysággal együtt a bűnmegelőzésben vesz részt. A Nyitott Ház Közhasznú Alapítvány a gyermekek, és fiatal felnőttek szabadidejének hasznos, és tartalmas eltöltését, programok szervezését segíti.

A Fehér Gyűrű Közhasznú Egyesület Áldozatvédelmi Irodája a bűncselekmények áldozatainak nyújt segítséget.

Ezen szervek a jelzőrendszerben is működnek, a látókörükbe került problémát az alapellátást ellátó gyermekjóléti szolgálat felé jelzik.

Hatvan Város Önkormányzata Képviselő-testületének a hatvani civil szervezetek támogatásáról szóló 15/2001. (IV.1) önkormányzati rendelete pályázati úton támogatási lehetőséget biztosít, többek között ifjúsági szervezetek részére. A támogatás az ifjúsági korosztály számára rendszeresen szervezett közösségi összejövetelek, klubok programjainak szervezésére, gyermek- és ifjúsági érdekképviselőre használható fel. 2016. évben 19 civil szervezet pályázott az ifjúsági keretre. Egyes szervezetek az év első és második félévében is éltek a pályázat lehetőségével.

Pályázatot nyújtottak be:

Újhatvani Római Katolikus Általános Iskola Diákönkormányzata;

Hatvani Jókai Úti Óvodáért Alapítvány;

CORELLI-60 Zenéért és Gyermekekért Közhasznú Alapítvány

Kocsis Albert Zeneiskola – Zeneiskolai tehetségfejlesztő csoportja

Brunszvik Kisdéd Alapítvány

Hatvani Kodály Zoltán Értékközvetítő és Képességfejlesztő Általános Iskola
Diákönkormányzata

Hatvani Szent István Ált. Iskola Diákönkormányzata;

Csilingelő Közhasznú Alapítvány;

Hatvani Bajza József Gimnázium és Szakközépiskola (Protokoll csoport);

Grassalkovich Művelődési Ház a Corelli Consort nevében

Hatvani Bajza József Gimnázium és Szakközépiskola Cives Prudentes - Tudatos polgárok
csoportja

Grassalkovich Művelődési Ház – Corelli Consort

Hatvankodók Néptánc Közhasznú Egyesület;

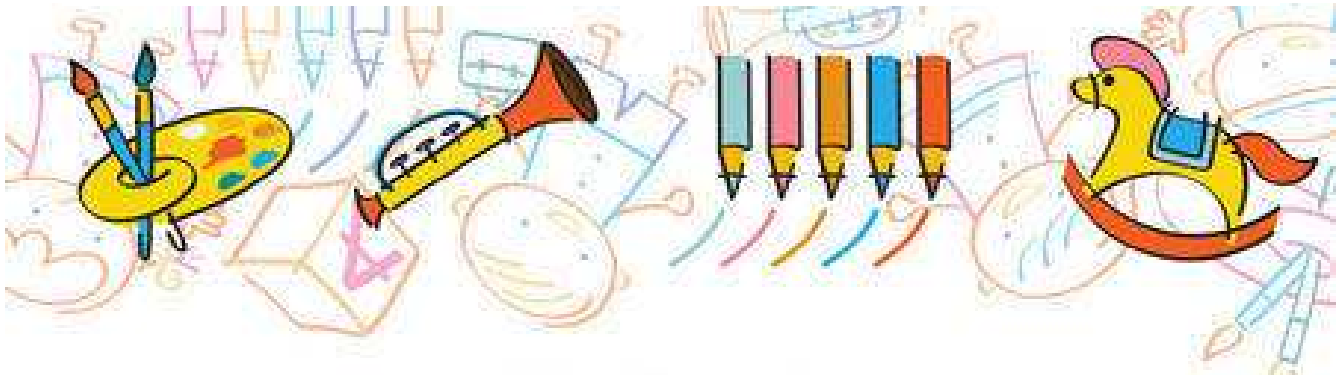
Hatvan Mészáros Lázár úti Óvoda Gyermekéiért Alapítvány

A szervezetek elsősorban rendezvények, zenei fesztiválok megtartásához kértek támogatást, de támogatási célok között szerepeltek hagyományőrző, történelmi, kulturális, programok szervezése, tudományos diákköri munkák, közösségépítés is.

H a t v a n, 2017. április 18.

dr. Szikszai Márta
jegyző

**SZOCIÁLIS, GYERMEKJÓLÉTI ÉS EGÉSZSÉGÜGYI
SZOLGÁLAT**

BESZÁMOLÓ

**GYERMEKJÓLÉTI ALAPELLÁTÁST NYÚJTÓ SZERVEZETI
EGYSÉGEINEK 2016. ÉVI MUNKÁJÁRÓL**

BEVEZETÉS

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 96. § (6) bekezdésében foglaltak alapján a helyi önkormányzatoknak minden évben átfogó értékelést kell készíteniük a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladataik ellátásáról.

Hatvan Város Önkormányzata a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokat a Szociális, Gyermekjóléti és Egészségügyi Szolgálat keretében biztosítja, melyet 2015. december 31-ig a Szociális, Gyermekjóléti és Egészségügyi Társulás működtetett. 2016. január 01-jétől az Intézmény fenntartója Hatvan Város Önkormányzata lett.

Ezen ellátás keretében tartozó gyermekjóléti alapellátások közül a **gyermekjóléti szolgáltatások** és a **gyermekek napközbeni ellátása (bölcsődei ellátás)** az Intézmény gyermekjóléti alapfeladatai közé tartozik.

A gyermekjóléti szolgáltatást az intézmény **Család- és Gyermekjóléti Szolgálat**a, a **Család- és Gyermekjóléti Központja**; a gyermekek napközbeni ellátását az intézmény két telephelyén működő **Bölcsődéje** biztosítja az igénybevevők részére.

I. GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLTATÁS

Az elmúlt esztendő az egész gyermekjóléti alapellátásban gyökeres strukturális változást hozott a kormányzat ágazatra vonatkozó koncepciójának megfelelően. A gyermekvédelmet érintő jogszabályi változások következtében városunkban is megalakult január elsejével a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és a Család- és Gyermekjóléti Központ. A szervezeti egységek átalakulásával a munkakör megnevezések is változtak. A családgondozókból a Szolgálat esetében családsegítők lettek, a Központ vonatkozásában pedig esetmenedzserek.

Az új feladatmegosztás a következők szerint alakul:

- a **települési önkormányzatok** feladatkörében marad a **lakóhely szintű minimumszolgáltatások, általános segítő feladatok biztosítása**. Közös önkormányzati hivatal esetében a hivatal székhelye szerinti település biztosítja a szolgáltatást a közös hivatalhoz tartozó valamennyi településen;

- a hatósági feladatokhoz kapcsolódó, gyermekek védelmére irányuló tevékenységek, valamint a speciális szolgáltatások biztosítása a járasszékhelyek települési önkormányzataihoz kerül. A járasszékhely településen működő szolgáltató illetékességi területe a hatósági feladatokhoz kapcsolódó szolgáltatások, valamint a speciális szolgáltatások vonatkozásában kiterjed a járást alkotó települések lakosságára.

Az új intézmények által ellátandó feladatokat továbbra is az 1993. évi III. tv. az 1997. évi XXXI. tv. tartalmazza, melyek végrehajtási rendeletben kerültek szabályozásra, részletes szolgáltatás-tartalommal.

1. Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

1. 1. Személyi és tárgyi feltételek

A családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás létszáma esetében – a 15/1998. (IV. 30) *A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről* szóló NM rendelet (a továbbiakban NM rendelet) alapján - a betöltött szakmai létszám nem lehet kevesebb, mint a mindenkor költésvetési törvény alapján finanszírozott létszám. A rendelet szabályozza a feladatot ellátó szakemberek képesítési előírásait is.

Az ellátásban részesülő személyekkel közvetlenül foglalkozó, személyes gondoskodást végző személyek száz százalékának szakképzettnek kell lennie családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás esetében. Szakképzettnek kell tekinteni azt a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás keretében foglalkoztatott személyt, aki az egyes szociális és gyermekjóléti tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló NM rendelet hatálybalépését megelőzően szakképzettnek minősült.

Ez alapján a szervezeti egység állományi létszáma:

Munkakör	Létszám	Képesítés
szakmai vezető	1 fő	szakvizsgázott szociális munkás + igazgatásszervező, TB. tanácsadó
családsegítők	5 fő	szociálpedagógus (4 fő) szociális munkás (1 fő)

A személyes munkavégzésre alkalmas irodával és technikai felszereltséggel rendelkezik a Szolgálat. Az ügyfelek fogadására két, segítő beszélgetésre alkalmas iroda áll rendelkezésre. Csoportszoba hiányában a csoportos és közösségi programokat egyéb intézményeknél oldják meg.

Összegzőképpen megállapítható, hogy a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat tárgyi és személyi feltételei megfelelőek.

1. 2. Szakmai munka

Az említett törvényi változásoknak köszönhetően, a szervezeti egység munkájában megváltozott a szakmai munka tartalma, és valamennyi adminisztrációja. Illetékességi területe – az átalakulás és a Társulás megszűnését követően – Hatvan és Kerekharaszt lett.

A kistérségi esetek átadásra kerültek a települések családsegítőinek, illetve Hatvanban átvételre kerültek a gyermekjóléti alapellátás esetei a korábbi Gyermekjóléti Szolgálattól.

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A gyermekjóléti szolgáltatás gondozási, koordinálási és tanácsadási feladatokat foglal magába, melyet a szociális munka egyéni vagy csoportos módszertana szerint végeznek a szakemberek. A gyermekvédelmi törvény elvei alapján a gyermek mindenek felett álló érdekét és a legkisebb beavatkozást igyekszünk továbbra is szem előtt tartani. A szolgálat törvény által előírt feladata négy pontban foglalható össze:

1. *A gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése*
2. *A veszélyeztetettség megelőzése*
3. *A veszélyeztetettség megszüntetése*
4. *A családjából kiemelt gyermek visszahelyezése*

1. A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében

A Szolgálat feladata a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése. Ennek körében szociális és egyéb információs adatok gyűjtése, a szülő tájékoztatása, illetve - ha azt a gyermek védelme szükségessé teszi önállóan, a törvényes képviselő tudomása nélkül is, fejlettségétől függően - az ítélőképessége birtokában lévő gyermek tájékoztatása mindazon jogokról, támogatásokról és ellátásokról, amelyek összefüggésben állnak a gyermek testi, lelki egészségének biztosításával, családban történő nevelkedésének, vagy a gyermek számára szükséges védelem biztosításának elősegítésével. A családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése.

A válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint szociális szolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz, különösen a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz történő hozzájutásának szervezése. Tájékoztatás a magzatot megillető jogokról, támogatásokról és ellátásokról. Segítségnyújtás a támogatásokhoz, ellátásokhoz, szükség esetén a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutásban.

Azokban az esetekben mikor a feltárt probléma 1-3 találkozással kezelhető egyszeri találkozásként regisztrálódik Szolgálatunknál. Jellemzően szociális ügyekben kértek tanácsadást vagy ügyintézésben igényeltek segítséget. A segítő beszélgetések alkalmával főként életvezetési és nevelési tanácsadást végeztek munkatársaink prevenciós céllal.

Gyermekétkeztetés

Természetbeni ellátásként a gyermek életkorának megfelelő gyermekétkeztetést vehet igénybe intézményi gyermekétkeztetés formájában. A bölcsőde zárva tartása, valamint az iskolában a nyári szünet és a tanítási szünetek időtartama alatt szünidei gyermekétkeztetést kérhet a szülő. A települési önkormányzat jegyzője írásban tájékoztatja a jogosult gyermek szülőjét, akinek a gyermek tekintetében a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzet az adott évben fennáll a gyermekétkeztetés jogosultságáról. A jegyző ezzel egyidejűleg értesíti a Család- és gyermekjóléti Szolgálatot is a kiküldött tájékoztató címzettjeiről. A Szolgálat segítséget nyújt a gyermekétkeztetés igénybevételéhez szükséges nyilatkozat kitöltésében.

A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítására indított eljárás során a jegyző környezettanulmány elvégzésére felkérheti a Szolgálatot. Továbbá a nevelési – oktatási törvényben foglaltaknak megfelelően véleményt nyilvánítottunk a magántanulói kérelmek elbírálása előtt arról, hogy az engedélyezés a gyermek érdekével ellentétes-e vagy sem.

Az elmúlt évben 7 szociális válsághelyzetben lévő várandós anyát gondozott Szolgálatunk, akik közül ketten kiskorúak voltak. Örökbe fogadás engedélyezése vagy örökbe fogadott beilleszkedésének figyelemmel kísérése ügyében idén Szolgálatunkat nem keresték meg.

A Szolgálat feladata a szabadidős programok szervezése, a családban jelentkező nevelési problémák és hiányosságok káros hatásainak enyhítése céljából.

A szabadidő hasznos eltöltését elősegítő tevékenység körében gyakran irányítottunk gyerekeket más szervezetek által kínált programok felé. Munkatársaink is szívesen szerveztek saját maguk ilyen jellegű programokat, melyek nagy segítséget jelentettek a családokkal való kapcsolatunk bizalmi tőkéjének növelésében. Támogatóink segítségével sokkal kevesebb és szegényesebb lenne a csoportos prevenciók tevékenységünk.

A hivatalos ügyek intézésében való közreműködés körében a család- és gyermekjóléti szolgálat segítséget nyújt a szolgáltatást igénybe vevők ügyeinek hatékony intézéséhez, tájékoztatást nyújt az igénybe vehető jogi képviselő lehetőségéről, a gyámhivatal, valamint a család- és gyermekjóléti központ felkérésére a gyermekvédelmi nyilvántartás megfelelő adatlapját kitöltve környezettanulmányt készít.

2. A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében

Az egyes gyermeket érintő veszélyeztetettség időben történő felismerése érdekében, valamint általában a veszélyeztetettséget eredményező jelenségek feltárására a gyermekjóléti szolgálat a településen gyermekvédelmi észlelő- és jelzőrendszert működtet. A jelzőrendszer érzékenysége és a partneri együttműködés fenntartása kulcskérdés a helyi gyermekvédelemben! Ezért idén is sok erőfeszítést tettünk a szakmai kapcsolatok és a segítő hálózatok karbantartása érdekében. A családgondozók személyes találkozásainak több mint a felét a partnerekkel történő telefonos vagy személyes konzultációk tették ki. **Ezen túlmenően szükséges és törvény által előírt kötelező feladat különböző szakmai tanácskozások megszervezése is, mint például: esetkonferencia, szakmaközi megbeszélés és szakmai napok.** A család- és gyermekjóléti szolgálat és a jelzőrendszer tagjainak képviselői között, előre meghatározott témakörben, évente legalább hat alkalommal szakmaközi megbeszélést kell szervezni. A szakmaközi megbeszélésre

meg kell hívni a gyermekvédelmi jelzőrendszer azon tagjait, akik részvétele a gyermekek nagyobb csoportját érintő veszélyeztető tényezők megszüntetését célzó cselekvési terv kidolgozásához szükséges. A hat alkalom tervezetét az intézkedési tervben is meg kell jelölni és az év során a legjellemzőbb problémakörökben kell megtartani. Ez évben a legmeghatározóbb problémakörök a fejtetvesség, az iskolai hiányzás, a magántanulóság, a veszélyeztetettség fogalma több alkalommal is szóba került, a jelzések útja a rendszerben, a szenvedélybetegség, az elterelés.

A jelzőrendszer tagjai közül legaktívabbak a védőnői szolgálat és a közoktatási intézmények, de állampolgári bejelentéseket is rendszeresen kapunk. A törvényi változások következtében a jelzőrendszer tagjainak új feladat, hogy a jelzéseket a továbbiakban a Szolgálatunk felé kell irányítani. Így elsődleges feladatunk volt, hogy tájékoztassuk a jelzőrendszer tagjait a változásokról. Ezt szolgálta az év elején megtartott szakmai tanácskozás is, ahová a települések összes jelzőrendszeri tagját meghívtuk. Két része volt a programnak: az első részben tájékoztattuk a résztvevőket a változásokról, illetve a további teendőkről, a második részben a jelzések menetéről tartottunk egy részletes előadást. Természetesen erről írásban is kapott mindenki egy anyagot, hogy azok se maradjanak ki, akik nem tudtak eljönni a programra. Az írásos tájékoztatás az év során folyamatos volt, minden fontos információt eljuttattunk a jelzőrendszeri tagoknak.

2016-ban Szolgálatunk összesen 135 írásos jelzést fogadott veszélyeztetettség gyanúja miatt vagy azok megelőzése céljából. Az esetek feltárása a problémák hosszú előélete, összetettsége és magas száma miatt nagy kihívást jelent a gyermekvédelmi szakemberek számára.

(A jelzések megoszlásáról szóló táblázat a Statisztika című fejezetben található.)

Értékelésem szerint a helyi gyermekvédelmi észlelő- és jelzőrendszer működése a változások ellenére kielégítő, a tagok közötti együttműködés megfelelő mértékű.

3. A gyermekek veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében végzett tevékenység

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermekkel és családjával végzett szociális munkával (szociális segítőmunkával) elősegíteni a gyermek problémáinak rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását. Folyamatosan figyelemmel kell kísérni a szakmai munka során az érintett személyt, illetve családot veszélyeztető körülményeket és a veszélyeztetett személy, illetve család szolgáltatások és ellátások iránti szükségleteit. Fontos a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, a gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében. Szolgáltatások, ellátások közvetítése érdekében együttműködünk a területünkön található szolgáltatókkal, segítséget nyújtunk a szolgáltatások,

ellátások igénylésében (szociális alapszolgáltatások, egészségügyi ellátások, pedagógiai szakszolgálatok igénybevételét).

A szociális segítőmunka keretében feladatunk segíteni az igénybe vevőket a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozásában, a családban élő gyermek gondozásában, ellátásának megszervezésében. Az igénybe vevő szükségleteinek kielégítése, problémájának megoldása, céljai elérése érdekében mozgósítani az igénybe vevő saját és környezetében jelentkező erőforrásait, továbbá azokat a szolgáltatásokat, amelyek bevonhatók a célok elérésébe, újabb problémák megelőzésébe. Koordinálni az esetkezelésben közreműködő szakemberek, valamint a közvetített ellátásban, szolgáltatásban dolgozók együttműködését. Az eset szerinti aktuális probléma megoldásában érintett összes szakember és a család- és gyermekjóléti központ bevonásával, a közös problémadefiniálás, a vállalt feladatok tisztázása, a segítő folyamat együttes megtervezése érdekében esetmegbeszélés szervezése, illetve - az előbbiek mellett - a család problémában, illetve a megoldásában érintett tagjainak, a lehetséges támaszt jelentő személyeknek, továbbá korától, érettségétől függően az érintett gyermeknek a részvételével esetkonferencia szervezése.

A jelzést követően a családgondozók három napon belül felveszik a szülőkkel a kapcsolatot, valamint szükség szerint az érintett szakemberekkel is konzultálnak a jelzett gyermekvédelmi problémáról. A felmérést követően a Szolgálat mérlegeli, hogy a veszélyeztetettség alapellátás keretében az önkéntesség alapján megszüntethető-e, vagy hatósági kötelezettség megállapítása szükséges. Ebben az esetben a törvényi változások következtében a Család- és gyermekjóléti Központnak kell tovább jeleznünk az esetet, mert a hatósági intézkedés az ő illetékességük. Minden esetben munkatársaink erőfeszítést tesznek a szülők és a már belátási képességgel rendelkező kiskorú meggyőzésére, a motiváció felkeltésére a problémák kezelése iránt. Alapellátás esetében cselekvési terv alapján zajlott a gondozás, melyeket hathavonta értékelték a családgondozók és az érintettek. Védelembe vétel esetén a Központ és a Szolgálat munkatársai közösen végezték a szakmai munkát a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében. Ebben az esetben speciális adminisztráció szükséges, amely mind a két szakmai csoportot érinti.

4. A családjából kiemelt gyermek visszahelyezéseinek

A gyermek vérszerinti családjából való kiemelésére vonatkozóan a hatósági feladatot a Család- és gyermekjóléti Központ végzi. A gyermekvédelmi szakellátásba kerülést követően a szülőket továbbra is a gondozza a Család- és gyermekjóléti Szolgálat annak érdekében, hogy újra képesek legyenek nevelni a gyermeküket.

1. 3. Statisztika

1. A Család- és gyermekjóléti Szolgálat gondozási tevékenysége (tárgyév). Nem halmozott adat!

Gondozási típus	Együttműködési megállapodás alapján Hatvan	Együttműködési megállapodás alapján Kerekharaszt	Az összesen-ből gyermekjóléti alapellátásban történő gondozás Hatvan	Az összesen-ből gyermekjóléti alapellátásban történő gondozás Kerekharaszt
Összesen Fő	770	21	86	6
Családok száma	184	10	25	2

2. A Család- és gyermekjóléti szolgálat tevékenysége a kezelt probléma típusa szerint (tárgyév). (Családsegítés, gyermekjóléti szolgáltatás együttesen).

Megnevezés	Kezelt problémák száma (főproblémák) Hatvan	Kezelt problémák száma (főproblémák) Kerekharaszt	Összesen
Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő stb.)	320	6	326
Gyermeknevelési	30	6	36
Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	12	-	12
Magatartászavar, teljesítményszavar	38	-	38
Családi konfliktus (szülők egymás közti, szülő-gyermek közti)	68	-	68
Szülők vagy a család életvitele	162	4	166
Szülői elhanyagolás	4	6	10
Családon belüli bántalmazás (fizikai, szexuális, lelki)	4	-	4
Fogyatékoság	2	-	2
Szenvedélybetegségek	6	2	8
lelki-mentális	118	-	118
Egyéb egészségi probléma	83	10	93
Foglalkoztatással kapcsolatos	108	8	116
Ügyintézésel kapcsolatos	380	6	386
Információkérésel kapcsolatos	211	4	215
Egyéb	46	10	56
Összesen	1592	62	1654

3. A jelzőrendszer által küldött jelzések száma (tárgyév). Halmazott adat!

Megnevezés	Küldött jelzések száma Hatvan	Küldött jelzések száma Kerekharaszt	Összesen
Egészségügyi szolgáltató	41	-	41
Ebből: védőnői jelzés	20	-	20
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgálat	8	2	10
Napközbeni kisgyermek ellátást nyújtók	-	-	-
Átmeneti gondozást biztosítók	-	-	-
Menekülteket befogadó állomás, menekültek átmeneti szállása	-	-	-
Közüoktatási intézmény	44	-	44
Rendőrség	9	-	9
Ügyészség, bíróság	-	-	-
Pártfogó felügyelet	-	-	-
Társadalmi szervezet, egyház, alapítvány	-	-	-
Áldozatsegítés és kárenyhítés feladatait ellátó szervezet	-	-	-
Állampolgár	17	-	17
Önkormányzat, jegyző, gyámhivatal	1	-	1
Gyámhivatal	12	1	12
Összesen	132	3	135

4. A Család- és gyermekjóléti szolgálat szakmai tevékenységének adatai (tárgyév). (Családsegítés, gyermekjóléti szolgáltatás)

Megnevezés	Szakmai tevékenységek száma (halmazott) Hatvan	Szakmai tevékenységek száma (halmazott) Kerekharaszt	Összesen
Információnyújtás	202	-	202
Segítő beszélgetés	440	8	448
Tanácsadás	320	10	330
Hivatalos ügyekben való közreműködés	108	6	114
Konfliktuskezelés	28	-	28
Kríziskezelés	6	4	10
Családlátogatás	482	12	494
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez (pénzübeli, természetbeni)	270	4	274
Közvetítés másik szolgáltatáshoz	148	-	148
Szociális segítő tevékenység <ul style="list-style-type: none"> - saját ügykörben - egyéni gondozási-nevelési terv megvalósításába központ által bevonva - szociális válsághelyzetben lévő kiskorú várandós anya gondozása 	1808	13	1821
Esetkonferencia	8	-	8
Esetmegbeszélés	6	-	6
Környezettanulmány készítésében való közreműködés	14	-	14
Adományközvetítés	886	-	886

Összesen	4726	57	4783
----------	------	----	------

5. *Átmeneti gondozásban részesülő gyermekek családjával végzett gondozási tevékenység:* nem volt

1. 4. Szakmai tanácskozások, továbbképzések

1. 2016. február 29. – Miskolc Továbbképzés – Téma: A törvényi változások
2. 2016. március 10. – Jelzőrendszeri találkozó
3. 2016. április 13. - Öngyilkosság megelőző program – Előadás
4. 2016. április 20. – Előadás a gyermeki agresszióról
5. 2016. április 23. – Egészségnapon való részvétel
6. 2016. április 26. - Szakmai Nap Salgótarjánban az év eleji változásokkal kapcsolatosan
7. 2016. május 18. 25. - Szervezetfejlesztés a Család- és Gyermekjóléti Központ szervezésében
8. 2016. június 01.- Jelzőrendszeri fórum. A megszólított kör, a pedagógusok, a téma az iskolai hiányzások, illetve a jelzések megtételének jogszabályi háttere.
9. 2016. június 10. – Esélyegyenlőségi Nap
10. 2016. június 15. – Eger – Szakmai nap – Téma: A jelzőrendszer működése
11. 2016. június 24. – Hatvan – Szakmai tanácskozás a járási települések szakembereivel
12. 2016. június 24. – Nagykökényes – Képviselő Testület előtt beszámoló bemutatása
13. 2016. július 15.- Esetkonferencia volt, kk. SzM ügyében
14. 2016. július 16. - Esetkonferencia kk. KN ügyében
15. 2016. szeptember 20. - Esetkonferencia kk. FB ügyében
16. 2016. szeptember 22. - Esetkonferencia kk. LL ügyében
17. 2016. október 05. – Jelzőrendszeri találkozó védőnőknek – A veszélyeztetettség fogalma témakörben
18. 2016. október 07.- Szupervízió - első alkalom
19. 2016. november 14. – továbbképzés kríziskezelés témakörben (részrtvevő: 2 fő)
20. 2016. november 16. - Esetkonferencia
21. 2016. november 23. - Esetkonferencia
22. 2016. december 01. – Esetkonferencia
23. 2016. december 03. – Jelzőrendszeri találkozó
24. 2016. december 17. szombat – XII. Maratoni Foci

1. 5. Pályázatok, adományok, támogatások

Termék megnevezése	Honnan?	Milyen célra?	Mennyisége/értéke
Pékáru	Zombori Pékség	Családoknak	20 kg/4,000 Ft
Zsömle	Zombori Pékség	Maratoni Focira	600 db/8,000 Ft
Karácsonyi csomag	LEONI	Családoknak	20 db/20,000 Ft
Ruhasegély	Magánszemélyektől	Családoknak	400 zsák/20 kg 80 mázsa/600,000 Ft
Egyéb felajánlások játék, egyéb..	Magánszemélyektől	Családoknak	20 zsák/20 kg 400 kg/40,000 Ft
Bútor, konyhai gép felajánlások	Magánszemélyektől	Családoknak	20 alkalommal/ 100,000 Ft
Keksz	Detki keksz	Maratoni Foci	5 doboz/15,000 Ft
Ruhasegély	Decathlon	családoknak	9 doboz ruhanemű/50,000 Ft
EFI Iroda	Gyümölcs, repiananyag	Maratoni Foci résztvevőinek	50,000 Ft
Család- és gyermekjóléti Szolgálat Hatvan	Élelmiszercsomag	családoknak	75 csomag /75,000 Ft
Vöröskereszt	Élelmiszercsomag	családoknak	50 csomag/50,000 Ft
Szilveszteri Futás	Élelmiszercsomag	családoknak	30 csomag/30,000 Ft
DM	Pelenkacsomag	családoknak	10 csomag/40,000 Ft
Ecotextil	Ruhaadomány	családoknak	10 zsák/1,000Ft
Charitable Legs	Pénzadomány	egy családnak	20,000 Ft

1. 6. Programok

2016. MÁRCIUS 10. - ÉVES SZAKMAI TANÁCSKOZÁS

Veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer

A gyermek veszélyeztetettségét, illetve a család, a személy krízishelyzetét észlelő rendszer működtetése körében a Család- és gyermekjóléti Szolgálat a jelzésre köteles szervezeteket felhívja jelzési kötelezettségük teljesítésére, veszélyeztetettség, illetve krízishelyzet észlelése esetén az arról való tájékoztatásra,

tájékoztatja a jelzőrendszerben részt vevő további szervezeteket és az ellátási területén élő személyeket a veszélyeztetettség jelzésének lehetőségéről, éves szakmai tanácskozást tart és éves jelzőrendszeri intézkedési tervet készít.

A szakmai tanácskozás célja elsődlegesen az év elején bekövetkezett változások ismertetése a jelzőrendszer tagjaival, illetve a jelzések folyamatának részletes megbeszélése.

A szakmai tanácskozásra a törvény által előírt összes jelzőrendszeri tag meghívásra került.

2016. DECEMBER 17. SZOMBAT - XII. MARATHONI FOCI KUPA

Ebben az évben immár tizenkettedik alkalommal került sor programunkra. A zömében 18 év alatti fiataloknak elsősorban preventív céllal rendeztük meg a programot a szabadidő hasznos eltöltésére alternatívát kínálva. „Az EFI munkatársai ebben az évben is részt vettek a programon, és

színesítették a hozott napot.

feladataikkal a

2. Család- és Gyermekjóléti Központ

2. 1. Személyi és tárgyi feltételek

A családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás létszáma esetében – az NM rendelet alapján - a betöltött szakmai létszám nem lehet kevesebb, mint a mindenkori költségvetési törvény alapján finanszírozott létszám. Ezek alapján Hatvan Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 2016. december 01-jével 1 fő létszámbővítést hagyott jóvá a Központ esetében. A rendelet szabályozza a feladatot ellátó szakemberek képesítési előírásait is.

Ez alapján a szervezeti egység állományi létszáma:

Főállások:

Munkakör	Létszám	Képesítés
intézményvezető	1 fő	szakvizsgázott szociális munkás + okleveles teológus
esetmenedzser	6 fő	szociálpedagógus (4 fő) szociális munkás (1 fő) óvodapedagógus (1 fő)
szociális asszisztens	1 fő	gyermek és ifjúságvédelmi ügyintéző
Megbízásos jogviszony:		
Munkakör	Létszám	Képesítés
jogász	1 fő (heti 2 órában)	jogi végzettség
pszichopedagógus	1 fő (heti 12 órában)	pszichoterapeuta/pszichopedagógus
fejlesztő pedagógus	1 fő (heti 4 órában)	fejlesztő pedagógus

A központ minden dolgozója megfelel az NM rendelet 2. sz. mellékletében rögzített képesítési előírásoknak.

A munkatársak számára biztosított minden olyan irodai eszköz, mely szükséges a megfelelő szintű munkavégzéshez, továbbá minisztériumi keretből az alábbi tárgyi eszközök kerülhetnek beszerzésre:

- 5 db laptop
- 1 db asztali számítógép
- 1 db nyomtató
- 1 db fénymásológép
- irodabútorok.

Az elhelyezésünkre szolgáló ingatlan adottságai azonban két dologban hátrányosan érintik a hatékony munkavégzést. A jogszabályi kötelezettségeknek megfelelően gyakran kell szerveznünk esetkonferenciákat és szakmai tanácskozásokat, melyek lebonyolításához nem rendelkezünk megfelelő helyiséggel. Az esetmenedzserek irodája szintén túlzsúfolt, hét fő dolgozik egy kb. 25 m²-es szobában!

Összegzésképpen megállapítható, hogy a Család- és Gyermekjóléti Központ tárgyi és személyi feltételei megfelelőek.

2. 2. Szakmai munka

A gyermekvédelmi jogszabályok változása nyomán 2016. január 1-től Hatvan Város Önkormányzata, mint járási székhely település, létrehozta a Család- és Gyermekjóléti Központot, mely az egész járás területére kiterjedően működik (13 település).

A Központ esetmenedzserei és tanácsadói az alábbi feladatköröket látják el.

1. Javaslatot készít:

- védelembe vételre
- megelőző pártfogásra
- ideiglenes hatályú elhelyezésre
- nevelésbe vételre
- családba fogadásra
- harmadik személynél történő elhelyezésre

- tankötelezettség teljesítésének előmozdítására
- gondozási hely megváltoztatására
- családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására

2. Esetmenedzseri tevékenység keretében gyermekvédelmi hatósági intézkedéshez kapcsolódóan:

- gondozási tervet készít védelembe vétel, nevelésbe vétel és utógondozás esetében
- megszervezi a gyermek veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében bevonandó szolgáltatások biztosítását és koordinálja a szakemberek tevékenységét
- folyamatosan figyelemmel kíséri a veszélyeztetett gyermek helyzetének alakulását, indokolt esetben, alkalmanként családgondozást végez és szükség esetén újabb javaslatot készít a hatóság számára

3. Speciális szolgáltatásokat nyújt, önkéntes ügyfeleknek és határozatban kötelezettek számára:

- pszichológiai tanácsadás
- jogi tanácsadás
- fejlesztő pedagógiai ellátás
- kapcsolattartási ügyelet
- készenléti telefonos szolgálat
- utcai (lakótelepi) szociális munka
- kórházi szociális munka
- iskolai szociális munka

4. Szakmai támogatást nyújt a járás területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára:

- rendszeres esetkonzultációk (személyesen és telefonon) és esetkonferenciák szervezése
- havonta összevont esetmegbeszélő csoportok tartása
- alkalmanként szakmai napok, konferenciák szervezése
- a jelzőrendszeri tanácsadó koordinálja a járás településein működő jelzőrendszerek munkáját

Tapasztalatok a hatósági intézkedésekre tett javaslatokkal kapcsolatosan

Az elmúlt egy évben a gyermekvédelem ingerküszöbe lényegesen alacsonyabb lett, leginkább a közvéleményt is felkavaró gyermekhalállal végződő esetek a következményeképpen. Ez megmutatkozott a gyermekvédelmi hatósági intézkedések, illetve a megindított eljárások számának meredeken történő emelkedésében, valamint a leadott jelzések számában is. 2015. folyamán a gyermekjóléti szolgálatokhoz 203 jelzés érkezett az akkori ellátási területről, mely Hatvant, Kerekharasztot és Boldogot foglalta magába. **Ezzel szemben 2016-ban az alapellátáshoz – Család- és Gyermekjóléti Szolgálatokhoz (Hatvan, Kerekharaszt) – 110 jelzés érkezett, míg a Központban a járás egész területéről 199. Ez a szám az ellátási terület növekedése mellett is emelkedést jelent a jelzőrendszer aktivitása tekintetében.** A leadott írásos jelzések és a Központ javaslati nyomán a Járási Hivatal Gyámügyi Osztálya a korábbi évekhez képest lényegesen több eljárást indított kiskorúak veszélyeztetettsége, illetve annak gyanúja miatt. **Központunk összesen 182 esetben, 225 gyermek ügyében készített javaslatot, melyben a szükségesnek ítélt intézkedést, annak fenntartását vagy mellőzését javasolta a hatóság számára.** A jogilag és szakmailag kellő megalapozottságú javaslat összeállításához az ügyintézési határidő igen rövid: 15 vagy 8 nap. Ez idő alatt minden érintett családtag és jelzőrendszeri partner véleményét meg kell ismernünk, környezettanulmányt végzünk és lehetőség szerint esetkonferenciát hívunk össze. **2016-ban összesen 25 esetkonferencián vettek részt munkatársaink, a mintegy 100 hatósági tárgyalás mellett.** Gyakori tapasztalatunk, hogy az eljárás alá vont személy nem jelenik meg a járásközpontban lévő gyámhatósági tárgyaláson. Részben ennek, valamint a túlterheltségnek következtében a 30 napos eljárási határidőt sok esetben túllépik a hatóságok. Nagy kihívást jelent az esetmenedzsereknek a kellő számú és minőségű információ beszerzése a rendelkezésre álló néhány nap alatt. A javaslat tekintetében többnyire sikerül valamilyen konszenzust teremteni a sok szereplő között, ami nem könnyű feladat, mivel a gyermekvédelmi ügyeket elkerülhetetlenül sok feszültség lengi körül. A védelemben vételi eljárások zöme hivatalból indul, bár ezen ügyek többsége az alapellátás önkéntes igénybevételeivel kezelhető, így a hatósági intézkedés mellőzhető. Ez megfelel a Gyermekvédelmi Törvény szellemiségének, vagyis az önkéntesség, fokozatosság és a legkisebb beavatkozás elvének. A védelemben vételi határozattal záruló eseteket vizsgálva azt látjuk, hogy kb. a felét a települési szolgálatok kezdeményezik a Központnál, míg a másik 50 %-át hivatalból indította a hatóság.

Krízis helyzet esetén, amikor a gyermek azonnali kiemelése válik szükségessé, a helyi szolgálat is kezdeményezheti az ideiglenes hatályú elhelyezést a Központ értesítése mellett. Ezzel a jogukkal a szolgálatok 3 esetben éltek, míg a Központ 4 alkalommal kért azonnali intézkedést. A nevelésbe vételre tett javaslatok száma is többszörösére emelkedett, mely érzelmileg óriási leterheltséget

jelent a munkatársak számára. A korábbi években egy családgondozó csupán 1-2 esetben kényszerült meghozni ezt a drasztikus döntést, ezzel szemben 2016-ban egy esetmenedzser átlagosan 8-10 ilyen tárgyú javaslatot továbbított a hatóság felé.

Gyermekvédelmi hatósági intézkedéshez kapcsolódó esetmenedzseri tevékenység

A strukturális változásokkal egy időben radikális átrendeződést tapasztaltunk a gyermekjóléti alapellátás eseteiben az önkéntes és hatóságilag kötelezett kliensek aránya vonatkozásában. Korábban a gyermekjóléti szolgálatoknál 25-30% volt a határozatban kötelezett gondozottak aránya, ezzel szemben egy évvel később már kb. 50%, vagy azt meghaladó azok száma, akik családsegítésben vagy gyermekjóléti szolgáltatásban részesülnek a központ vagy a szolgálat által. **A Központ összesen 235 gyermek ügyében látott el esetmenedzseri tevékenységet jogerős gyámhatósági határozat alapján a járás 13 településén.** A gondozotti körben tovább erősödött az a tendencia, hogy a súlyosabb hatósági intézkedések irányába tolódik el a beavatkozás. A nevelésbe vétel és a védelembe vétel aránya kb. 1/3 – 2/3 a védelembe vétel javára. Az esetek fluktuációja (lezárás – újabb eset nyitása) alacsony, a lezárás oka gyakran a nagykorúság elérése vagy a költözés. Ennek következtében egy év alatt több mint 25 %-os emelkedés történt a Központ gondozási eseteinek számában.

A gondozási-nevelési tervek összeállításánál a javaslatlétélekhez hasonlóan az esetmenedzser általában sokkal kevesebb információval rendelkezik, mint a helyi családgondozó. Így nehéz elkerülni azt a hibát, hogy a veszélyeztetettség megszüntetéséhez szükséges feladatok megfogalmazásaiban ne maradjanak az általánosságok szintjén, hanem a lehető legkonkrétabban rögzítsék a kötelezettségeket a mellérendelt határidőkkel együtt. A bevonandó szakemberek köre meglehetősen szűk körű, voltaképpen nem több, mint amit önkéntes alapon is igénybe tudna venni a család. Az intézmény saját speciális szolgáltatásai sokkal könnyebben aktivizálhatóak, mint a külső szolgáltató, pl. pedagógiai szakszolgálat, egészségügyi szolgáltatás stb.

Az esetmenedzseri tevékenység kb. 2/3-át a partner szakemberek munkájának koordinálása és a velük való kapcsolattartás teszi ki, míg az 1/3-a a gyermek helyzetének nyomon követése, illetve a család kontrollálása-gondozása. A telefonos és személyes konzultációk száma igen magas, mintegy 2419 alkalom volt. A vidéki családokkal szinte csak úgy tudjuk a kapcsolatot tartani, ha otthonukban keressük fel őket, melyre a hatvani családlátogatásokkal együtt 602 alkalommal került sor.

A kezelt problémák tekintetében leginkább a család életviteléből, a szülők konfliktusából és viselkedési zavarokból adódó gondokkal szembesült a Központ, illetve a gyermekek veszélyeztetettsége ezen okokra vezethető vissza elsődlegesen. Azonban egyértelműen tapasztalható a problémák halmozódása is, vagyis egy családban megjelenik az életviteli probléma, mely magával vonja az anyagi-lakhatási gondokat, a családi konfliktusokat és a gyakori családszerkezet változást. Ilyen közegben a gyermeknek, mint tűnethordozónak nagy valószínűséggel tanulási és/vagy magatartásproblémái lesznek, könnyen a droghoz nyúl és korai iskola elhagyó lesz szakképzettség nélkül. Ezzel az ördögi kör bezárul, és újra indul a történet a saját családjában. Az ún. szegénység kultúrájában élő kiskorú gondozottaink többségének már mindkét szülőjével kapcsolatban volt a gyermekvédelem! Szomorú tapasztalat, hogy az évek során látványosan emelkedett a testi és lelki elhanyagoltságban élő gyermekek száma!

A jogszabályban, a szakmai szabályozókban és a határozatban foglaltak értelmében az esetmenedzseri tevékenység során a Központ bevonja az alapellátás családsegítőjét is a probléma kezelésébe. Ez azonban nem tudott maradéktalanul megvalósulni sok esetben. A hatvani esetek többségében az esetmenedzser végzi a családgondozást, illetve Ecséden a fenntartó utasítása alapján a helyi szakember nem vonható be hatósági intézkedés hatálya alatt álló gyermek ügyébe. A fennmaradó 11 településen viszonylag jó, vagy megfelelő mértékű az együttműködés az esetkezelés során.

A szakellátásban lévő gyermekek szüleinek gondozását kevés kivételtől eltekintve a Központ végezte, illetve csupán egy 18 év alatti utógondozott gyermek volt az elmúlt évben. Az érintett családok működése már oly mértékben diszfunkcionális, hogy megfelelő nevelési tevékenységet nem tudnak végezni még szakmai segítséggel sem. Így 2016-ban csupán egy gyermek visszahelyezését tudtuk javasolni és a családba történő visszailleszkedés sikeresnek is bizonyult. A nevelésbe vett esetekben realisabb célkitűzésnek tűnik a szülő és a gyermek kapcsolattartásának elősegítése, mely sok esetben egyáltalán nem valósul meg. A szakellátás munkatársaival való együttműködés jó, bár Központunk nem tudott minden esetben eleget tenni a felülvizsgálatok előtti gondozási helyen történő látogatás kötelezettségének, melynek célja a gyermek helyzetének jobb megismerése. Ez kb. 100 gyermek 6, 12 vagy 24 havonta történő felkeresését jelenti az ország különböző pontjain. A több száz tárgyalás és esetkonferencia mellett ez fizikálisan lehetetlen! A 13-14 év feletti nevelésbe vett gyermekek körében nagyon magas a szökésben töltött napok száma, ami részben indokolható a néhány gyermekotthonban tapasztalható rossz viszonyokkal. Az ő esetükben a kriminalizálódás vagy az áldozattá válás kockázata igen magas!

Örökbefogadás tudomásunk szerint két gyermek ügyében történt illetékességi területünkön. Sok kiskorú válik potenciálisan örökbefogadhatóvá, azonban életkora, etnikai hovatartozása vagy fogyatékosága miatt sajnos erre reális esélye nincs.

Speciális szolgáltatások

a, Pszichológiai tanácsadás

A jogszabályi változásokat követően a pszichológiai tanácsadásunkat ki kellett terjeszteni az egész járás területére, ezért a fenntartó döntése alapján duplájára, heti 2x6 órára bővítette Központunk a fogadóórák számát. A vidéki településeken élő gondozottaink többsége kis jövedelemmel rendelkezik, így gondot jelent számukra a Hatvanba történő beutazás is. Ezért kéthetente egy félnapot Lőrinciben végez tanácsadást a pszichopedagógus, annak érdekében, hogy a rászorulókhöz közelebb vigyük a szolgáltatásunkat. **2016. folyamán a tanácsadást 93 gyermek vagy szülő vette igénybe, összesen 330 alkalommal** önkéntesen vagy hatósági kötelezettség alapján. Ezen speciális szolgáltatásunkat szívesen igénybe veszik olyan családok is, akik nem részesülnek gondozásban alapellátás vagy védelembe vétel keretében, hanem óvodák és iskolák javasolják a szülőknek a segítségkérést. Tapasztalatunk szerint a kötelezett kliensek motivációja csekély, így a terápia eredményessége esetükben alacsony fokú. Munkatársunk tevékenysége nem csak a gondozottakra irányul, hanem hasznos konzultációs lehetőséget biztosít intézményünk és a jelzőrendszer szakemberei számára is. A tanácsadót leggyakrabban oktatási-nevelési intézménybe való beilleszkedési nehézségekkel, teljesítmény és magatartás zavarokkal, illetve kamaszkori problémákkal keresik fel. A kapacitás bővítésére óriási igény mutatkozik.

b, Jogi tanácsadás

A jogász heti kettő fogadó óráját a múlt évben **120 fő** (128 alkalommal) vette igénybe. A jogi segítség ingyenes tanácsadást jelent, okiratok szerkesztésére, peres vagy peren kívüli képviseletre nem terjed ki a szolgáltatásunk. Ilyen irányú segítséget a lakosság a Megyei Kormányhivataltól kérhet. Klienseink leggyakrabban családjogi és polgárjogi ügyekben kérnek tanácsadást. Ezen szolgáltatásunkat többségében nem az állandó gondozotti körünk veszi igénybe és vidéki

településekről is gyakran felkeresik jogászunkat. A jogi tanácsadás heti két órában elégségesnek bizonyult az elmúlt évek során.

c, Fejlesztőpedagógiai ellátás

A fejlesztőpedagógus 2016. folyamán **167 órában 25 általános iskoláskorú gyermek** számára tudott segítséget nyújtani tanulási zavarok esetén. A megtartott órák jellege inkább korrepetálás, melynek során azonban a tapasztalt pedagógus munkatársunk a gyermek egész személyiségére nagyon pozitív nevelési hatást tudott gyakorolni. A 25 főből csupán egy tanuló rendelkezett tanulási-képesség vizsgálatról szakértői véleménnyel, tehát zömmel nem SNI-is vagy BTM-es gyermekekről van szó. A tanulási nehézségek inkább familiáris okokra vagy tanulás technikai hiányosságokra vezethetők vissza esetükben. Tehát a pedagógiai tevékenység sokszor a családi szocializáció hiányosságainak kompenzálására, vagy a tanulás megtanítására irányul.

A hagyományos pótvizsgára történő felkészítő alkalmaink népszerűek, melyet tavaly augusztusban négy napon át szerveztünk meg. Kapacitás bővítésre ezen szolgáltatásunk esetében nem merül fel igény.

d, Kapcsolattartási ügyelet

Jogerős bírósági végzés vagy gyámhatósági határozat alapján, illetékességi területünkön élő családok számára biztosítunk kapcsolattartási ügyeletet. A hatósági döntés figyelembe vételével egy három oldalú szerződést kötünk a kapcsolattartásra kötelezettel és a jogosulttal a láthatás lebonyolításának részleteiről. Erre azért van szükség, mert a súlyos konfliktussal terhelt kapcsolatban, vagy a veszélyeztető magatartást tanúsító fél viselkedésében sok feszültség rejlik, melyet szakmai módon kell kezelni a jelenlévő munkatársunknak. A szolgáltatásunkat minden esetben párosítjuk egy konfliktus kezelői eljárással, mivel a felügyelt kapcsolattartás célja, hogy a gyermek a jövőben természetes közegében tarthassa a kapcsolatot hozzátartozójával. A tapasztalatainkról 4-5 találkozás után írásban visszajelzünk az elrendelő hatóság számára és a szükségesnek ítélt javaslatunkat is megfogalmazzuk. A korábbi években átlagosan ötször rendeltek el felügyelt kapcsolattartás, tavaly csupán két alkalommal kellett biztosítanunk. Szolgáltatásunkat a nyitvatartási időnkön kívül, az ügyfél térben péntekenként délután 13 óra és 15.30 között tudjuk lebonyolítani.

e, Készenléti telefonos szolgálat

2016 márciusától látnak el esetmenedzsereink 16.00 és 8.00 óra között, hétvégenként és ünnepnapokon készenléti szolgálatot, melynek során krízishelyzetekben szakmai segítséget

nyújtanak a hívó számára. Szükség esetén az ügyeletes operatív intézkedést tesz; a rendőrséget, családon belüli erőszak esetén az Emberi Erőforrások Minisztériuma által működtetett Krízis vonalat bevonja. A telefonszám és a speciális szolgáltatás megismertetése érdekében folyamatosan tájékoztatjuk a jelzőrendszeri partnereinket és a lakosságot szakmai fórumokon és a médiákon keresztül, valamint a járás minden településén kifüggesztették a szolgálatok hirdetőfelületein. Az elmúlt, bevezető évben hat alkalommal kértek segítséget a készenléti vonalon keresztül.

f, Utcai és lakótelepi szociális munka

A Központ számára kötelezően előírt speciális szolgáltatást 2016-tól látja el intézményünk, azonban míg korábban a feladat ellátást finanszírozták, ez évtől a státuszt a jogszabály már nem biztosítja. Így két esetben edzser munkakörébe lett foglalva az utcai és lakótelepi szociális munka, melynek célja a csellengő gyermekek szabadidejének megszervezése, a felügyelet nélkül maradt kiskorú átmeneti gondozásba, vagy szakellátásba történő elhelyezése. Hatvan kisvárosi jellegénél fogva az utcai és lakótelepi szociális munka relevanciája csekély.

g, Kórházi szociális munka

A feladatellátást a jogszabály nem teszi kötelezővé és a helyi kórház rendelkezik főállású szociális munkással, így Központunk nem végez ilyen irányú tevékenységet. A kórházi szociális munkással szoros munkakapcsolatban állunk.

h, Iskolai szociális munka

A feladatellátás 2017. december 31-ig nem kötelező, így Központunk nem végez iskolai szociális munkát.

A járás területén működő szolgálatok módszertani támogatása

Az esetben edzserek konzultánsként bevonhatók az alapellátás számára, olyan gyermekvédelmi vetülettel bíró esetekben is, ahol még nem született jogerős határozat, de a családsegítő szükségét érzi ennek. Sok alkalommal éltek is partnereink ezzel a lehetőséggel, kezdve az egyszerű telefonos konzultációval, a közös családlátogatásokon át a szakmaközi megbeszélésekig különféle módon valósult meg a szakmai támogatás.

Központunk havi rendszerességgel szervez a járási hivatal épületében esetmegbeszélő csoportot, melybe kezdeményezésünkre bekapcsolódott a gyámügyi osztály is. A munkamódszer hatékony segítséget jelent egy-egy elakadt eset kezelésében, illetve a nehezebb döntések meghozatalában.

Ezen alkalmak nagymértékben elősegítik azt a célunkat is, hogy az emberi és szakmai kapcsolatok épülésével a járásban dolgozó szakemberek egy önsegítő hálózatot alkossanak egymással. A péntekenkénti team ülésünkön tartott esetmegbeszélő csoportok bejelentkezés alapján szintén nyitottak a családsegítők számára is, bár ezzel a lehetőséggel nem szoktak élni.

Az év elején, az új struktúra felállítását követően egy fontos munkaértekezletet szerveztünk, melyen a jogszabályok által előírt új feladatokat értelmeztük és igyekeztünk lefektetni a közös munka alapelveit. Az együttműködés szubjektív, személyiségben rejlő elemeinek fejlesztése érdekében két alkalommal rendeztünk szervezetfejlesztő tréninget, két külső szakember vezetésével. Megítélesem szerint a tréning elérte célját: hozzájárult a harmonikusabb együttműködéshez az alapellátás és a Központ között.

A Központ presztízsét jelentősen emelte az őszi Járási Gyermekvédelmi Konferencia sikeressége, melyet hagyománnyá kívánunk tenni városunkban. A helyi médiában is publicitást élvező rendezvényen jól felkészült helyi, megyei és minisztériumi szakemberek tartottak előadást, melyeket workshop-okban dolgozott fel a 86 résztvevő. Az előadások felkérésre történő vállalása, a publikáció szaklapokban, valamint a média szereplések szintén a szakmai támogatás egyik formáját valósították meg. Továbbá említésre méltó a szakkönyvtárunk, mely nyitott a kölcsönzés lehetőségére a partnereink számára is.

A jelzőrendszeri tanácsadó feladata, hogy figyelemmel kísérje a településeken működő jelzőrendszerek működését, támogassa azokat és működési zavar esetén jelezze a gyámhatóság számára.

A járás szolgálataihhoz leadott jelzések száma összesen: 269

TELEPÜLÉS	JELZÉSEK SZÁMA
Hatvan	110
Apc	6
Boldog	6
Csány	42
Ecséd	8
Heréd	13
Hort	24
Kerekharaszt	2
Lőrinci	36
Nagykökényes	2
Petőfibánya	10
Rózsaszentmárton	5
Zagyvaszántó	5

A jelzőrendszer legaktívabb tagjai a közoktatási intézmények és a védőnői szolgálat. Megjegyzendő, hogy az óvodák és iskolák száma magas, így ha intézményekre lebontjuk a jelzések számát, már más megvilágításba kerül a kép. Az oktatási intézmények jellemzően szinte kizárólag igazolatlan hiányzás miatt jeleznek, míg legproblémaérzékenyebb partnernek a védőnők bizonyulnak.

2. 3. Szakmai tanácskozások, továbbképzések

- Szakmai nap a központok vezetői részére az EMMI szervezésében – Miskolc, 02. 29.
- Közbiztonsági Fórum a Hatvani Rendőrkapitányság szervezésében – Hatvan, 04. 13.
- Válaszd az életet! konferencia az öngyilkosság megelőzésről a megyei ÁNTSZ szervezésében – Hatvan, 04. 13.
- A válás hatása a gyermek fejlődésére, Konferencia – Budapest, 04. 18.
- Szakmai nap, téma: a gyermeki agresszió – Hatvan, 04. 21.
- Fórum a Központok vezetői részére az EMMI szervezésében – Miskolc, 04. 26.
- 10 éves a Községi Pszichiátriai ellátás – Hatvan, 05. 24.
- Esetkonferencia T. A. és T. L. ügyében – Petőfibánya, 05. 26.
- Szakmaközi megbeszélés a pedagógusok részvételével, Cs. Gy. Sz. – Hatvan, 06. 01.
- Esélyegyenlőségi Nap – Hatvan, 06. 10.
- Szakmai nap az Megyei Kormányhivatal szervezésében – Eger, 06. 16.
- Szakmai nap a központok vezetői részére az EMMI szervezésében – Eger, 06. 16.
- Szakmai nap a helyi jelzőrendszer számára, szervező: járási hivatal – Hatvan, 06. 24.
- Esetkonferencia N. A. és H. A. ügyében – Ecséd, 06. 28.
- Esetkonferencia J. B. ügyében – Ecséd, 06. 29.
- Esetkonferencia M. kiskorúak ügyében – Lőrinci, 07. 07.
- Esetkonferencia Cs. kiskorúak ügyében – Lőrinci, 09. 14.
- Esetkonferencia L. A. ügyében – Hatvan, 09. 23.
- Regionális drogügyi Konferencia, szervező: KEF – Eger, 09. 23.
- Esetkonferencia Sz. kiskorúak ügyében – Hatvan, 10. 12.
- Esetkonferencia K. kiskorú ügyében – Hort, 10. 17.

- Továbbképzés (1 fő) – Hatvan, 11. 14-16.
- Esetkonferencia V. kiskorúak ügyében – Hatvan, 11. 15.
- Esetkonferencia H. R. ügyében – Hatvan, 11. 30.
- Szakmaközi megbeszélés – Hort, 11. 22.
- Szakmaközi megbeszélés – Hatvan, 11. 24.
- Esetkonferencia N. Cs. ügyében – Lőrinci, 12. 14.
- Konferencia a Központok és a Szolgálatok számára
szervező: Megyei Kormányhivatal – Eger, 12. 13.

Szakmai események a Központ szervezésében:

- Fórumtalálkozó a járásban dolgozó gyermekvédelmi szakemberek részére 02. 11.
- Esetkonferencia K. M. ügyében – Hatvan, 04. 12.
- Szervezetfejlesztő tréning a járásban dolgozó gyermekvédelmi szakemberek számára
(trénerek: Dr. Veres Sándor és Dr. Veresné Kovács Judit) Hatvan, 05. 18. és 05. 25.
- Esetkonferencia K. család ügyében – Hatvan, 06. 14.
- esetkonferencia B. kiskorúak ügyében – Csány, 06. 23.
- esetkonferencia R. A. ügyében – Csány, 07. 25.
- esetkonferencia I. kiskorúak ügyében – Csány, 07. 25.
- Esetkonferencia B-D. N. B. ügyében – Lőrinci, 10. 05.
- Szakmaközi megbeszélés a Központ és a Szolgálat között – Hatvan, 10. 07.
- Szakmaközi megbeszélés a Központ és a Szolgálat között – Hatvan, 11. 30.
- Esetkonferencia – Csány 12. 01.

A központvezető előadást tartott módszertani témákban az alábbi konferenciákon:

- A Megyei Kormányhivatal felkérésére – Eger, 06. 16.
- A járási hivatal felkérésére – Hatvan, 06. 24.
- A Megyei Kormányhivatal felkérésére – Eger, 12. 13.
- Három alkalommal interjút adott a városi TV számára. (Két stúdióbeszélgetés és egy interjú a járási gyermekvédelmi konferencián.)

2. 4. Statisztika

1. Gondozottak száma a tárgyév során

	védelembe vett	ideiglenes hatállyal elhelyezett	nevelésbe vett	utógondozás (szakellátásból kikerült)	összesen
összes érintett	144	19	71	1	235
Hatvan	58		25		83
Apc	14		11		25
Boldog	10		4		14
Csány	13	14	9	1	37
Ecséd	8	4	4		16
Heréd	2		2		4
Hort	10				10
Kerekharaszt	5				5
Lőrinci	12		8		20
Nagykökényes			1		1
Petőfibánya	4		3		7
Rózsaszentmárton	4	1			5
Zagyvaszántó	4		4		8

- Heves Megyében összesen **554** gyermek van gyermekvédelmi szakellátásban *(nevelőszülőnél: 343, gyermekotthonban: 211)*

2. Gondozási esetek száma:

2016. január 01-jén: **142**

2016. december 31-én: **199**

- Az esetmenedzserek által nyújtott egyszeri tanácsadást **142 fő** vette igénybe

3. Speciális szolgáltatást igénybevevők száma:

jogi tanácsadás: **120 fő** – 128 alkalom

pszichológiai tanácsadás: **93 fő** – 330 alkalom

fejlesztőpedagógiai ellátás: **25 fő** – 167 alkalom

4. Hatósági intézkedésre tett javaslatok száma:

hatósági intézkedés	érintett kiskorúak száma	javaslatok száma
védelembe vétel	158	102
megelőző pártfogás		
ideiglenes hatályú elhelyezés	7	4
nevelésbe vétel	46	64
családba fogadás	9	7
harmadik személynél történő elhelyezés	2	2
gondozási hely megváltoztatása	2	2
családi pótlék természetbeni nyújtására tett javaslat	1	1
összesen	225	182

5. A központhoz érkezett jelzések száma kiskorú veszélyeztetettsége ügyében: 199

6. A központ által kezelt problémák típusa szerinti megoszlása: *(A gondozási esetekben szinte mindig a problémák halmozódását tapasztaljuk, a számok csupán a fő problémát mutatják!)*

Megnevezés	Kezelt problémák száma (főproblémák)
Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő stb.)	17
Gyermeknevelési	21
Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	9
Magatartászavar, teljesítményzavar	43
Családi konfliktus (szülők egymás közti, szülő-gyermek közti)	36
Szülők vagy a család életvitele	68
Szülői elhanyagolás (lelki – fizikai)	26
Családon belüli bántalmazás (fizikai, szexuális, lelki)	10
Fogyatékoság, retardáció	2
Szenvedélybetegségek	3
Összesen	235

7. Forgalmi adatok:

családlátogatások száma:	602
személyes konzultációk száma:	1040
telefonos konzultációk száma:	1239
esetmegbeszélések a szolgálatok családgondozóival:	140
összesen:	3021

2. 5. Programok

Járási Gyermekvédelmi Konferencia programja – 2016. 10. 20.

8 ⁰⁰ - 8 ³⁰	Regisztráció	10 ²⁰ -10 ⁴⁰	S Z Ü N E T
8 ³⁰ - 8 ⁴⁰	A résztvevők köszöntése <i>Horváth Richárd</i> Hatvan Város Polgármestere	10 ⁴⁰ - 11 ⁰⁰	Szociális készségfejlesztés az iskolában <i>Párkányi István iskolai szociális munkás</i> Eszterházy Károly Egyetem Gyakorló Általános, Közép-, Alapfokú Művészeti Iskola és Ped. Intézet
8 ⁴⁵ - 8 ⁵⁵	Megnyitó <i>Imre Zsolt hivatalvezető</i> Heves Megyei Kormányhivatal Hatvani Járási Hivatal	11 ⁰⁵ - 11 ⁵⁰	A mozgás jelentősége <i>Dömötörné Molnár Krisztina</i> konduktor, mozgásterapeuta
9 ⁰⁰ - 9 ²⁵	A család-és gyermekjóléti szolgálatok és központok működési tapasztalatairól <i>Bulyáki Tünde szakmafejlesztési szakreferens</i> Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal	11 ⁵⁰ - 12 ⁰⁰	Felvezetés a szekcióbeszélgetésekhez <i>Tóth Zoltán intézményvezető</i> Szociális, Gyermekjóléti és Egészségügyi Szolgálat Család-és Gyermekjóléti Központ
9 ³⁰ - 9 ⁵⁵	Örömváros szülők nélkül? Sztehlo Gábor emlékezete <i>Fatalin Helga evangélikus lelkész</i>	12 ⁰⁰ - 12 ⁵⁰	Szekcióülések
10 ⁰⁰ - 10 ²⁰	„Családban marad!” <i>Antalné Kovács Márta vezető</i> Heves Megyei Gyermekvédelmi Szakértői Bizottság	12 ⁵⁰ -	Visszajelzések, zárás

Járási Gyermekvédelmi Konferencia – 2016. 10. 20.

II. A GYERMEKEK NAPKÖZBENI ELLÁTÁSA

A 0-3 éves korú gyermekek napközbeni ellátását intézményünk két telephelyen (Hajós Alfréd úton és Mohács úton) működő Bölcsődéje biztosítja az igénybevevők részére. A Hajós Alfréd úton **84**, a Mohács úton **24** férőhely áll rendelkezésre.

1. Személyi és tárgyi feltételek

A feladatellátást végző szakemberek száma:

Hajós Alfréd úti Bölcsőde

- 1 fő bölcsődevezető
- 1 fő élelmezésvezető/adminisztrátor
- 13 fő kisgyermeknevelő
- 4 fő technikai dolgozó
- 2,5 fő konyhai dolgozó

Mohács úti Bölcsőde

- 1 fő vezető kisgyermeknevelő
- 4 fő kisgyermeknevelő
- 2 fő technikai dolgozó (takarítási és konyhai feladatok)

Összesen: 28,5 fő

A 2016-os évben is történtek változások a bölcsődei ellátást végzők személyi állományában. (tartós táppénz, munkaviszony megszűnés, illetve 2 fő nyugdíjba vonult). Munkatársaink képesítési előírások szerint végzik mindennapi munkájukat.

Megkezdtek a pedagógusok minősítési rendszerének feldolgozását is, ami folytatódik a következő évben.

Tárgyi feltételek

A linóleum folyamatos felpúposodása továbbra is fennáll és folyamatosan nő a nagysága. A fenntartó elkötelezetten törekszik a hiba javíttatására. Szerencsére a csoportszobákban még nem balesetveszélyes a mértéke.

Alapítványi forrásból a Katica csoport udvarának egy részét ütésvédő burkolattal látták el, illetve a Pillangó csoport homokozója fölé napvitorla került. A helyi varrodától színes anyagokat kapott a Bölcsőde, a gyermekek eszközeinek készítéséhez, valamint beszerzésre került 2 db vérnyomásmérő is.

Összegzőképpen megállapítható, hogy a Bölcsődék tárgyi és személyi feltételei megfelelőek.

2. A Bölcsődében folyó szakmai munka értékelése

Ebben az évben folytatódott az új munkatársak felzárkóztatása. 2 gyakornoki státuszban lévő kollégával a Gyakornoki szabályzat alapján is tudatosítjuk azt a szemléletet, ami a kisgyermeknevelői munkához elengedhetetlen. A tudatos, színvonalas szakmai munka megtartása, folytatása miatt fontos, hogy minden szakember ismerje a pedagógus minősítési rendszer követelményeit, hiszen ehhez kell közelíteni.

A kommunikáció fejlesztése pedig azért nagyon lényeges, mert munkatársaink napi kapcsolatban vannak a gyermekek szüleivel, akik hiteles és szakmai információt várnak úgy, hogy számukra ez érthető és befogadható legyen. Ennek kapcsán – két téma mentén – került tréning szerzésre. A napi munka a megszervezése a hagyományos módon történt. A gyermekek életkori sajátosságainak figyelembe vételével kerültek kialakításra a csoportok nevelési terve, amelyben meg kell jelennie az SNI-s gyermek gondozásának és az egyéni bánásmód lehetőségének. A mindennapi tevékenységeket úgy kell tervezni, hogy minden gyermek aktív részese lehessenek a napnak.

A korai fejlesztő szakemberrel történő állandó információ csere a kisgyermeknevelőt segíti abban, hogy a különleges bánásmódot igénylő gyermek fejlődését a lehető legjobban elősegítse.

A bölcsődei munkatársak nagy hangsúlyt fektettek arra, hogy a gyermekek napirendjét – a szakma szabályai alapján – annak figyelembe vételével tervezzék, hogy milyen létszámú és összetételű a csoport. Az egészséges gyermekeket ellátó csoportokban az azonos korú gyermekek fejlettsége sem egyforma. Arra törekedtek, hogy homogén csoportokat hozzanak létre, gyakran ez azonban teljesen nem valósítható meg. Ebben az esetben a gyermekek szükségletei nagyon eltérnek.

A bölcsődei ellátás során - különösen a típegő korosztályig - a gondozási műveletek (fürdőszobai tevékenységek, étkezések, öltözködés) teszik ki a kisgyermeknevelő feladatainak jelentős részét.

Vegyes csoportban a szakemberek nagyfokú együttműködésére volt szükség, és fontos volt a technikai dolgozók (konyha és a dajka) bevonása is annak érdekében, hogy a gyermekek gondozása, nevelési a megfelelő színvonalon valósuljon meg.

2016-ban nagy kivívás volt a kisgyermeknevelők számára az SNI-s gyermekek megfelelő ellátása. Egész évben kilenc Szakértői Bizottság szakvéleményével rendelkező gyermeket láttak el. Több olyan kisgyermeknél is észlelték a fejlődésbeli elmaradást, akik egy részét a kisgyermeknevelők a megfelelő módszerekkel felzárkóztatták, illetve sor került új szakvélemény kiadására is.

A nevelési és heti tervek elkészítése egyre tudatosabban történik, rugalmasan igazodva a gyermekek életkorához, fejlettségéhez és aktuális állapotához.

Törekszünk arra, hogy a szülők elégedettek legyenek az ellátással, és ha igénylik, minél több információt kapjanak a gyermeknevelés kérdéseiről. A szülőcsoportos beszélgetések során a kisgyermeknevelők arra helyezik a hangsúlyt, hogy a gyakorlati segítséget adjanak azokban a kérdésekben mely problémát jelent. Ezért csiszolják a módszereiket, különösen, ami ezt a területet érinti.

Célunk, hogy az ellátást igénybe vevő gyermekek harmonikusan fejlődjenek, a szülők elégedettek legyenek ezzel az ellátási formával, akik pedig kíváncsiak a bölcsődei életre legyen módjuk megismerni. 2016-ban ezért is szerveztünk három nyitott napot, ahol vártuk az érdeklődőket. Szerencsére sokan voltak kíváncsiak és közülük többen kérték a felvételüket intézményeinkbe.

A szülői elégedettségi kérdőívek kitöltésére 10 éve kérjük a szülőket. Szerencsére számottevő változások nem mutatkoznak a bölcsőde megítélésben. Ez azért fontos, mert jellemzően a szülők elégedettek az ellátással, a körülményekkel, a munkatársakkal.

3. Statisztika

	Átlagos gyermekek - nem fogyatékos, nem hátrányos helyzetű			Nem fogyatékos, hátrányos helyzetű	Nem fogyatékos, halmozottan hátrányos helyzetű	Fogyatékos gyermek		
	Hajós	Mohács	Összesen	Hajós A.	Hajós A.+ Mohács u.	Hajós	Mohács	Összesen
Január	990	440	1430	20	0	120	0	120
Február	888	300	1188	40	0	100	0	100
Március	860	420	1280	40	0	120	0	120
Április	1053	460	1513	40	0	120	0	120
Május	1148	441	1589	21	0	105	0	105
Június	1151	506	1657	44	0	132	0	132
Július	0	0	0	0	0	0	0	0
Augusztus	918	460	1378	23	0	61	0	61
Szeptember	677	243	920	0	0	22	0	22
Október	832	330	1162	0	0	25	0	25
November	976	356	1332	0	0	45	0	45

December	832	320	1152	0	0	32	0	32
	10325	4276	14601	228	0	882	0	882
Normatíva <i>(osztószám: 230)</i>			63,5	1,				3,8
			64	1				4

4. Szakmai programok, továbbképzések

Belső (házi) továbbképzésként két alkalommal (január és július) szerveztünk kommunikációs tréninget a szakemberek számára.

Márciusban minden technikai dolgozó részt vett a HACCP oktatáson, ennek köszönhetően tudtuk a helyettesítéseket megoldani.

Áprilisban újra több kisgyermeknevelő vett részt az elsősegélynyújtó előadáson. Szeptemberben pedig négy kisgyermeknevelő kezdte meg a főiskolai kisgyermeknevelői képzést.

Májusban 1 fő vett részt kreditpontot adó tanfolyamon.

5. Adományok, támogatások

Ebben az évben is fontos volt számunkra, hogy a Szülők a Bölcsődés Gyermekekért Közhasznú Alapítvánnyal együtt működjünk, hiszen jelentős anyagi támogatást kaptunk általuk.

A 2016-os évben két fontos, nagy összegű beruházást valósítottak meg. Az egyik a Katica csoport udvarának gumilapozása, a másik pedig a napvitorla felszerelése a Pillangó csoport homokozója fölé.

A bölcsőde is törekszik arra, hogy az alapítvány bevételeit növelje. Minden évben lehetőséget biztosítunk a szülők számára, hogy többféle formában támogassák az alapítványt.

6. Programok

Farsang

Nyitott napok

2016-ban is többször adtunk lehetőséget a bölcsőde iránt érdeklődőknek, hogy betekinthesse a mindennapjainkba.

Gyermeknap

Minden évben nagy öröm a szülőkkel együtt töltött gyermeknap rendezvényünk. Az idén is - a szülőknek és a támogatóknak köszönhetően - sok lehetőséggel készültünk. Volt arcfestés, hangszeres zene, népi játékok, ugrálóvár is.

Babazsúr

A babazsúr mára hagyománnyá vált intézményünkben. A kellemes és vidám hangulatú délután jó lezárása volt a bölcsődei időszaknak

Télapó

Ebben az évben is nagy várakozással készültünk a mikulás látogatására. A kicsiny gyermekek számára bátorítást adott az ajándék amivel érkezett.

Karácsonyi teadélután

Ez a nap igazán meghitt és varázslatos a gyermekek számára, hiszen együtt bontogathatják ki a bölcsődei ajándékokat a karácsonyfa alatt. A közös játék, és a finom sütemény kellemes élményeket nyújt a családtagok számára is

2016-ban ismét két munkatársunk kapta meg a **Gondoskodó kezek díjat**, a Bölcsődék napi rendezvények A két kisgyermeknevelő Kurunczi Andrásné és Papp Attiláné.

A bensőséges ünnepség után színházlátogatáson vettünk részt.

III. GYERMEKEK ÁTMENETI ELHELYEZÉSÉNEK BIZTOSÍTÁSA, IGÉNYBEVÉTELE, TAPASZTALATAI

A 2016-os évben az átmeneti gondozást biztosító helyettes szülő kérte jogviszonyának megszüntetését, megromlott egészségi állapotára hivatkozva.

Intézményünk megkeresett több személyt, akik korábban helyettes szülőként vagy nevelőszülőként részt vettek a gyermekvédelmi munkában, de egyikük sem vállalta a feladatot. Hirdetményt jelentettünk meg tv-ben, újságokban és internetes felületeken, eredménytelenül.

A helyettes szülői feladat ellátásához helyettes szülői képesítés szükséges. Ilyen jellegű képzés nem indult az elmúlt években, így új, képzett szakemberek sem jelentek meg az ellátórendszerben.

Az elmúlt 5 év időtartamát tekintve, néhány gyermek került csak elhelyezésre és az elmúlt évben (2016. november hónapig) nem volt szükség a helyettes szülő segítségére. Így ez a szolgáltatás 2016. november 30. napjával megszüntetésre került.

A feladatellátás – ennek ellenére – továbbra is biztosított, mivel Hatvan Város Önkormányzata feladatellátási szerződést kötött a Gyöngyös Körzete Kistérség Többcélú Társulással, a gyermekek átmeneti gondozásának biztosítására.

2016-os évben a gyöngyösi Gyermekek Átmeneti Otthonába nem került gyermek elhelyezésre.

IV. A FELÜGYELETI SZERVEK ÁLTAL VÉGZETT SZAKMAI ELLENŐRZÉSEK

A gyermekjóléti szolgáltatások (Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, Család- és Gyermekjóléti Központ) esetében a felettes szervek szakmai ellenőrzést nem végeztek a 2016-os évben.

A gyermekek napközbeni ellátásánál (Bölcsőde) májusban a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Élelmiszer és Takarmány-biztonsági Igazgatóság végzett „teszt-auditot” melynek értékelése 86%-os lett. Az összefoglalóban megküldött javaslatokat saját hatáskörben meg tudtuk oldani.

A Heves Megyei Kormányhivatal októberben a Hajós Alfréd úton, novemberben a Mohács úti bölcsődében tartott ellenőrzést. Az ellenőrzések adminisztratív, szakmai hiányosságot nem

találtak, a Bölcsődék működését jónak ítélik, a jegyzőkönyvben megjelölt tárgyi feltételek a fenntartó támogatásával javításra kerültek/kerülnek.

V. A JÖVŐRE VONATKOZÓ JAVASLATOK, CÉLOK

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat:

- Magántanulói státuszban lévő gyermekek részére támogatás lehetősége a vizsgák letételéhez (A Tanoda újraindulásával ez úgy tűnik, megvalósulhat.).
- Szenvedélybetegek részére ambuláns segítségnyújtás – 18 év alatt és 18 év fölött.
- Iskolai pszichológusi szolgálat minden iskolában.
- Gyermek- és ifjúságvédelmi felelősök munkájának a jelentősége az iskolákban.
- Iskolai, óvodai szociális munka – amelynek megvalósítása szintén folyamatban van.
- Szabadidő hasznos eltöltéséhez alternatívák biztosítása települési szinten – „Játsszóbázis” – *szociális, gyermekvédelmi töltettel.*
- Szükségletfelmérés a település családjai körében: Milyen „segítségre” lenne szüksége a gyermekes családoknak?

Család- és Gyermekjóléti Központ:

- A pszichológiai tanácsadás bővítése heti 40 órára, mivel az intézményre nehezedő nyomást az optimálishoz közeli szinten sem tudjuk kielégíteni.
- Családok átmeneti otthonának a létesítése, mivel illetékességi területen kívüli igénylőt csak ritkán fogadnak az intézmények. Az átmeneti gondozás biztosításával néhány családból történő kiemelés megelőzhetővé válna.

Bölcsődei ellátás

- A szakmai színvonal magas szintű megtartására törekszünk (képzések, továbbképzések, színes programok).
- Munkatársak felzárkóztatása a pedagógusi minősítési rendszer követelményei szerint.

VI. A BŰNMEGELŐZÉSI PROGRAM FŐBB PONTJAI

A gyermekjóléti szolgáltatás bűnmegelőzési (illetve *bűnisméltés megelőzési*) szerepe a gondozási tevékenységében közvetlenül vagy indirekt módon jelenik meg. Sajnos a rendőrség aktivitása a gyermekvédelmi jelzőrendszerben alacsony, a múlt évben csupán 9 jelzés érkezett tőlük, bár a gondozotti körünkben tudomásunk szerint lényegesen magasabb számban érintettek szabálysértési vagy büntető ügyben.

A gyermekvédelem bűnmegelőzési feladatainak kapcsán Szolgálatunk együttműködik az alábbi szervezetekkel:

- Rendőrség
- Fehér Gyűrű Közhasznú Egyesület
- Pártfogó Felügyelet
- Közigazgatási és Igazságügyi Hivatal.

7. CIVIL SZERVEZETEKEL VALÓ EGYÜTTMŰKÖDÉS

Az állami és önkormányzati fenntartású jelzőrendszeri szervek és intézményeken kívül említésre méltó a civil és egyházi szervezetekkel folytatott együttműködés eredményessége. A városunkban aktívan működő NGO szervezetek közül a következőkkel tartottunk fenn folyamatos kapcsolatot.

- Újhatvani és Óhatvani Caritas
- Vöröskereszt
- Baptista Szeretetszolgálat
- Református és Katolikus Egyházközséggel és önszolgáltató csoportjaikkal
- Máltai Szeretetszolgálat
- Fehér Gyűrű Áldozatvédelmi Közhasznú Egyesület

ÖSSZEGZÉS

A szakmai munka 2016. január 01-jével – mindhárom területen – nagyfokú változáson ment keresztül, mely minden munkatárs részéről extra energia befektetést igényelt. Az új struktúrák és protokollok bevezetése mellett a feladatellátás sem szenvedhetett hiányt. A változások magukkal hozták a bizonytalanság érzetét, melyet elviselhetőbbé tett, hogy hosszú évek után, 2016-ban ismét ruházati költségtérítésben részesültek Intézményünk dolgozói.

Az új rendszer hatékonyságát – meglátásom szerint – még korai vizsgálni, mert ehhez kevés az eltelt idő. A tapasztalatok azt mutatják, hogy rugalmas hozzáállással - mind a munkatársak, mind a jelzőrendszer részéről – sikerült az átállás nehézségeit kiküszöbölni.

Jelen Beszámoló Lőrincz Rita mb. szakmai vezető, Tóth Zoltán intézményvezető és Farkasné Farkas Aranka bölcsődevezető által szolgáltatott adatok és információk felhasználásával készült.

Hatvan, 2017. április 7.

Tisztelettel:

Semperger Katalin
igazgató